

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI PENTRU ZIUA URMĂTOARE
DE ENERGIE ELECTRICĂ**

Cod:**Pag.** 1/45**Rev.** 0 1 2 3 **4** 5

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI PENTRU ZIUA URMĂTOARE
DE ENERGIE ELECTRICĂ**

Întocmit:

Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale, OPCOM S.A.

17 Iunie 2021

LISTA DE CONTROL A REVIZIILOR

Documentul revizuit:

Nr. crt.	Rev.	Data	Revizia se referă la modificări efectuate conform prevederilor din:
1	1	13.09.2019	Ordinul ANRE nr. 178/13.08.2019 privind modificarea, completarea și abrogarea unor dispoziții din sectorul energiei electrice.
2	2	15.08.2020	Ordinul ANRE nr. 65/2020 privind modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei.
3	3	01.02.2021	Ordinul ANRE nr. 213 din 25.11.2020 de aprobare a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei; Ordinul ANRE nr. 63 din 31.03.2020 privind aprobarea programului de implementare a măsurilor necesare în scopul asigurării condițiilor de decontare la un interval de 15 minute; Ordinul ANRE nr. 230 din 16.12.2020 privind prorogarea unor termene prevăzute în ordine ale președintelui ANRE;
4	4	17.06.2021	Procedurile operaționale DAOA (Day-Ahead Operational Agreement), ANDOA (All NEMO Day-ahead Operational Agreement), ROA (Interim Coupling Regional Operational Agreement), elaborate cu respectarea prevederilor CACM (Regulamentul Comisiei (EU) 1222/2015), a termenilor, condițiilor și metodologiilor elaborate conform acestuia; revizia s-a realizat în contextul trecerii la soluția durabilă pentru Cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare (SDAC, Single Day-Ahead Coupling) prin implementarea proiectului interimar de cuplare (Interim Coupling);

CUPRINS

1. SCOP	5
2. DOMENIUL DE APLICARE.....	5
3. ACRONIME	5
4. DEFINIȚII	6
5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ.....	11
6. METODA	12
6.1. PARTICIPAREA LA PZU	12
6.2. ASPECTE GENERALE	13
A) Etapa de pre-cuplare	15
B) Etapa de cuplare.....	16
C) Etapa de post-cuplare	17
6.3. OFERTAREA PE PZU.....	18
A) Caracteristicile ofertelor pe PZU.....	18
B) Conținutul ofertelor pe PZU	20
C) Formatul ofertelor pe PZU	20
D) Înregistrarea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PZU.....	20
E) Validarea ofertelor	22
6.4. TRANZACȚIONAREA PE PZU.....	23
6.5. FUNCȚIONAREA ÎN REGIM NORMAL.....	24
6.6. DECONTAREA.....	25
6.7. LICITAȚIA SECUNDARĂ	26
6.8. PUBLICAREA CU ÎNTÂRZIERE ȘI ACTUALIZAREA VALORILOR CZC	27
6.9. ÎNTÂRZIEREA PROCESULUI DE CUPLARE.....	28
6.10. PROCEDURA DE ULTIMĂ INSTANȚĂ: FUNCȚIONAREA ÎN REGIM DECUPLAT	29
A) Decuplarea totală timpurie (decuplare cunoscută în avans)	30
B) Decuplarea totală declarată în timpul procesului de cuplare.....	31
C) Decuplarea parțială timpurie.....	31
D) Decuplarea parțială din motive de CZC	32
E) Decuplarea parțială din alte motive decât lipsă de CZC.....	33

F) Situații în care nu se pot încheia tranzacții	33
6.11. STABILIREA CANTITĂȚILOR ȘI A PREȚULUI DIN TRANZACȚIONARE	33
A) Algoritmul utilizat.....	34
B) Reguli specifice privind stabilirea prețului	34
C) Principii privind executarea ofertelor și stabilirea cantităților tranzacționate	35
6.12. CONFIRMAREA TRANZACȚIILOR.....	35
A) Emiterea confirmărilor tranzacțiilor	35
B) Întârzierea generării confirmărilor de tranzacții.....	36
C) Contestații la confirmările de tranzacții.....	36
6.13. SITUAȚIILE DE URGENȚĂ	37
6.14. COMUNICAREA OPEED ÎN CADRUL PROCESULUI DE CUPLARE.....	37
6. ANEXE	38
ANEXA 1 – TIPURI DE OFERTE DISPONIBILE ÎN SISTEMUL LOCAL DE TRANZACȚIONARE	38
ANEXA 2 – SUCCESIUNEA CRONOLOGICĂ A REPERELOR ORARE	39
ANEXA 3 – SOLUȚII SPECIALE PENTRU DETERMINAREA PIP	40
ANEXA 4 – DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI ÎN TRANSMITEREA ȘI VALIDAREA OFERTELOR PE PZU	43
1. Participantul la PZU are următoarele drepturi.....	43
2. Participantul la PZU are următoarele responsabilități	43
3. OPEED are următoarele drepturi	44
4. OPEED are următoarele responsabilități.....	45

1. SCOP

1.1. Procedura are drept scop prezentarea procesului de tranzacționare pe Piața pentru Ziua Următoare, incluzând procesul de funcționare normală în regim cuplat, soluțiile de rezervă aplicabile în cazurile în care apar deficiențe în funcționarea normală, precum și cel de funcționare în regim decuplat atunci când se aplică procedura de ultimă instanță.

1.2. Regulile pieței pentru ziua următoare stabilesc un cadru centralizat de piață pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice de către participanții la piața angro de energie electrică, necesar pentru:

- a) a facilita formarea unei piețe angro de energie electrică națională și la nivel european în condiții de concurență, transparență și nediscriminare;
- b) stabilirea prețurilor de referință pentru alte tranzacții din piața angro;
- c) optimizarea utilizării capacităților limitate de interconexiune cu țările vecine prin aplicarea mecanismului de alocare implicită a acestora.

2. DOMENIUL DE APLICARE

2.1. Prezenta procedură se aplică de către:

2.1.1. Participanții la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică;

2.1.2. Operatorul Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică și de gaze naturale, OPCOM S.A.;

2.1.3. Operatorul de transport și sistem.

2.2. Toate aspectele legate de participarea pe PZU se raportează la ore CET.

3. ACRONIME

ANRE	-	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
CET	-	Ora Europei Centrale;
CZC	-	Capacitate de transport transfrontalieră (Cross Zonal Capacity);
Euphemia	-	Pan-European Hybrid Electricity Market Integration Algorithm (algoritmul de cuplare european);
DE-AT-PL-4M MC	-	Proiectul DE-AT-PL-4M MC, denumit și Interim Coupling sau ICP, este proiectul care permite cuplarea granițelor 4M MC (RO-HU-SK-CZ) cu MRC prin introducerea alocării implicite a capacității bazată pe NTC pe șase frontiere (PL-DE, PL-CZ, PL-SK, CZ-DE, CZ-AT, HU-AT). Acest proiect marchează începutul așa-numitei "faze durabile" a SDAC, în care există o Cuplare unică a piețelor pentru ziua următoare, în care MRC și 4M MC funcționează cuplat;
GCT	-	Gate Closure Time (Ora de închidere a ofertării);
INT MO	-	Interim Market Operator (operatorul regional al ICP);
mTMF	-	Funcția de management a OTS;
NTC	-	Net Transfer Capacity (Capacitate Netă de Transport)

OPE	-	Operatorul Pieței de Echilibrare;
OPEED	-	Operator al Pieței de Energie Electrică Desemnat pentru Piața pentru Ziua Următoare (termen utilizat și ca bursă);
OTS	-	Operator de Transport și de Sistem;
PIP	-	Preț de Închidere a Pieței;
PRE	-	Parte Responsabilă cu Echilibrarea;
PZU	-	Piața pentru Ziua Următoare;
SDAC	-	Single Day-Ahead Coupling (Cuplarea unică a Piețelor pentru Ziua Următoare);
SEN	-	Sistemul Electroenergetic Național;

4. DEFINIȚII

4.1. În înțelesul prezentei Proceduri, termenii și expresiile folosite, altele decât cele prevăzute mai jos la acest capitol, au semnificațiile definite în Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare) (în continuare Regulamentul 943/2019), în Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, alte reglementări și reguli aplicabile elaborate în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor.

4.2. În înțelesul prezentei proceduri, suplimentar se definesc următorii termeni:

4.2.1. *ACER* – Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei;

4.2.2. *Agent de transfer* – Rolul pe care îl îndeplinesc OTS-urile în mecanismul de cuplare prin preț a piețelor, reflectat prin transferul fizic și comercial al energiei electrice între două zone de ofertare de la/către bursa de energie electrică din zona proprie către/de la agentul/agenții de transfer vecin/vecini;

4.2.3. *Agregator* – Participant la piață implicat în agregare, așa cum este definit la art. 2 pct. 43 din Regulamentul 943/2019;

4.2.4. *Alocare explicită* – Alocare de capacitate de transport pe interconexiuni în licitație separată de tranzacționarea energiei electrice;

4.2.5. *Bursă de energie electrică* – Operator care acționează pe o piață națională de energie electrică, ce administrează PZU la nivel național;

4.2.6. *Canal de comunicare acceptat* – Web-site, e-mail, telefon;

4.2.7. *Căi de comunicație proprii* – Totalitatea sistemelor de transmitere/recepție de date deținute de OPEED, respectiv de participanții la PZU și OTS;

4.2.8. *Certificat temporar de acces la PZU* – Certificat digital cu durată limitată la 6 luni care asigură participantului accesul la sistemul de tranzacționare al PZU și care poate fi acordat participantului la cerere în situații excepționale;

4.2.9. *Cheia USB Token* – Dispozitiv prin care participantul poate să acceseze sistemul de tranzacționare al PZU;

4.2.10. *Cod de identificare al Participantului* – Cod alfanumeric alocat de către OPEED, unui utilizator al participantului, pentru a putea fi identificat pe PZU;

4.2.11. *Cod PIN (Personal Identification Number)* – Reprezintă codul alfanumeric alocat individual unui utilizator pentru a permite accesul controlat la datele dintr-un sistem de calcul. În sistemul de tranzacționare al PZU, codul PIN permite accesul unui utilizator al participantului la PZU care deține o cheie USB Token, la sistemul de tranzacționare;

4.2.12. *Codul de identificare al tranzacției* – Cod unic atribuit tranzacției de către sistemul de tranzacționare al PZU, în momentul în care aceasta este înregistrată în sistemul de tranzacționare;

4.2.13. *Comitet de incidente* – Structură formată din reprezentanți executivi ai burselor de energie electrică și OTS-urilor implicate în cuplarea piețelor, cu rol de supraveghere și decizie în cazul incidentelor zilnice de operare a cuplării piețelor;

4.2.14. *Confirmare de tranzacție* – Informare emisă de sistemul de tranzacționare al PZU și pusă la dispoziția participantului, prin care sunt confirmate tranzacțiile încheiate de acesta pe PZU pentru ziua de livrare imediat următoare zilei de tranzacționare;

4.2.15. *Confirmare preliminară* – Comunicarea transmisă de către OPEED în piața cuplată privind acceptarea sau respingerea rezultatelor algoritmului de cuplare urmare a validării alocării pe portofolii. În cazul în care rezultatele cuplării sunt acceptate de OPEED confirmarea preliminară este pozitivă; în caz contrar este negativă;

4.2.16. *Confirmare finală* – Comunicarea transmisă de către OPEED în piața cuplată privind acceptarea sau respingerea rezultatelor algoritmului de cuplare urmare a validării fluxurilor pe elementele de rețea în raport cu capacitățile de transport transfrontaliere declarate. În cazul în care rezultatele cuplării sunt acceptate confirmarea finală este pozitivă; în caz contrar este negativă (responsabilitatea validării fiind în sarcina OTS);

4.2.17. *Congestie* - Situația în care o interconexiune nu poate face față tuturor fluxurilor fizice care rezultă din schimburile internaționale solicitate de participanții la piață, din cauza unei lipse de capacitate suficientă a interconexiunilor și/sau a sistemelor naționale de transport implicate;

4.2.18. *Convenție de participare la PZU* – Contract încheiat între OPEED și un participant la PZU, care cuprinde drepturile și obligațiile reciproce ale OPEED și ale participantului la PZU;

4.2.19. *Coordonator* – Operatorul de cuplare căruia îi revine, pe baza principiului rotațional, responsabilitatea corelării ofertelor și determinării rezultatelor cuplării piețelor în una dintre zile;

4.2.20. *Decuplare parțială* – Situația în care, pentru o anumită zi de livrare nu este posibilă alocarea implicită a capacității de transport transfrontaliere (indiferent dacă datele de rețea, ca date de intrare în rularea algoritmului de cuplare, sunt reprezentate prin capacități pe interconexiuni în cazul modelului de alocare de capacitate disponibilă pe interconexiuni, fie limitări pe ramuri/elemente critice în cazul modelului de rețea pe baza fluxurilor maxime) prin mecanismul de cuplare a piețelor pentru ziua următoare în întreaga zonă cuplată SDAC, respectiv pot fi realizate decuplări separate ale interconexiunilor, ale zonelor de ofertare sau ale regiunilor pentru care este organizat proiect de coordonare regională;

4.2.21. *Decuplare totală* – Situația în care, pentru o anumită zi de livrare nu este posibilă alocarea implicită a capacității de transport pe interconexiuni prin mecanismul de cuplare a piețelor pentru ziua următoare pentru întreaga zonă cuplată SDAC, respectiv tranzacționarea se realizează prin soluție locală/regională pentru fiecare din regiunile din cadrul SDAC. Termenul limită pentru declararea decuplării totale este ora **14:00 CET**. Dacă decuplarea totală este timpurie, respectiv este cunoscută în avans, termenul limită pentru declararea decuplării totale este ora **10:30 CET**;

4.2.22. *Decuplare timpurie* – Decuplarea (parțială sau totală) în situația în care necesitatea decuplării este cunoscută din timp cauzată fiind de un incident din ziua anterioară care a condus la decuplare, astfel că anunțul decuplării se poate face fie deja după sesiunea de cuplare din ziua anterioară, fie dimineața în ziua curentă nu mai târziu de ora **10:30 CET**. În cazul decuplării timpurii, ora de închidere a ofertării (GCT – Gate Closure Time) rămâne ora **12:00 CET** pentru toate regiunile SDAC;

4.2.23. *Decuplare cunoscută în timpul sesiunii de cuplare din ziua curentă* – Decuplarea piețelor în situația în care necesitatea decuplării devine cunoscută în ziua curentă în procesul de cuplare. Termenul limită pentru declararea decuplării diferă funcție de motivul decuplării și implică abordări diferite, abordări detaliate în secțiunile relevante ale acestei proceduri;

4.2.24. *Decuplarea parțială din motive de capacități (CZC)* – Imposibilitatea alocării implicite de capacitate pe una sau mai multe interconexiuni ca urmare a imposibilității de stabilire a capacității disponibile pentru procesul implicit de cuplare pe interconexiunea/interconexiunile respective, caz în care interconexiunile respective rămân în topologia calculului de cuplare, dar capacitățile acestora se consideră egale cu zero. Termenul limită de decuplare parțială din motive de capacități este ora **11:30 CET**. Ora de închidere a ofertării (GCT – Gate Closure Time) rămâne ora **12:00 CET**;

4.2.25. *Decuplarea parțială din alte motive decât lipsă de capacități* – Imposibilitatea alocării implicite de capacitate pe una sau mai multe interconexiuni sau într-o zonă de tranzacționare ca urmare a imposibilității transmiterii datelor de intrare necesare rulării algoritmului de cuplare (fie acestea date de rețea, fie registru al ofertelor), caz în care cuplarea se realizează pe o topologie modificată din care au fost eliminate elementele de rețea pentru care lipsesc datele de intrare. Termenul de Decuplarea parțială din alte motive decât lipsă de capacități se decide în SDAC nu mai târziu de **12:45 CET**. Ora de închidere a ofertării (GCT – Gate Closure Time) se decalează conform detaliilor din secțiunea relevantă;

4.2.26. *Domeniul prețurilor-prag* – Mulțimea valorilor PIP care sunt mai mari decât pragul minim și mai mici decât pragul maxim, care sunt acceptate ca rezultate ale mecanismului de cuplare fără declanșarea licitației secundare;

4.2.27. *Executare a unei oferte* – Stabilirea unei tranzacții pe PZU care satisface condițiile ofertei, de către participantul la PZU care a introdus-o, în urma derulării mecanismului de cuplare;

4.2.28. *Funcția de cuplare a piețelor* – Ansamblu de operații care include utilizarea algoritmului unificat de corelare a ofertelor, denumit Euphemia, în vederea realizării unei corelări comune a ofertelor și determinării rezultatelor cuplării piețelor;

4.2.29. *Funcția de management a OTS-urilor* – Ansamblu de activități coordonate ale OTS-urilor participante la cuplarea piețelor, realizate la nivel central de către furnizorul mTMF;

4.2.30. *Generație a ofertelor bloc interdependente* (aflate în legătură) – Nivelul asociat unei oferte bloc în cadrul familiei de oferte bloc *interdependente*;

4.2.31. *Garanție financiară* – Sume de bani și/sau instrumente financiare destinate garantării obligațiilor de plată ale participanților la PZU față de OPEED, acceptate de acesta în baza prevederilor unei proceduri publice;

4.2.32. *Interconexiune* – Ansamblul de instalații și echipamente prin care se realizează schimburile de energie electrică între sistemele electroenergetice reprezentate ca zone de ofertare;

4.2.33. *Interval de tranzacționare* – Perioadă de o oră, pentru care o tranzacție individuală poate fi încheiată pe PZU;

4.2.34. *Licitație implicită* – Tranzacționarea de energie electrică împreună cu alocarea de capacitate în cadrul aceleiași sesiuni de tranzacționare, respectiv în urma rulării algoritmului de cuplare;

4.2.35. *Licitație secundară* – Redeschiderea sesiunii de ofertare pe piața pentru ziua următoare în cazul în care, ca urmare a rulării algoritmului Euphemia în regimul de funcționare cuplată, prețul(rile) de închidere a pieței ating/depășesc cel puțin un preț prag, indiferent de zona de ofertare;

4.2.36. *Licitație-umbră* – Licitație explicită pentru alocarea capacității disponibile de interconexiune transfrontaliere aferente piețelor cuplate, ale cărei rezultate se publică și devin executorii doar în cazul declarării aplicării procedurii de ultimă instanță;

4.2.37. *Limita de tranzacționare cantitativă* – cantitatea maximă orară de energie electrică acceptată de OPEED ca sumă a cantităților din ofertele unui participant la PZU, conform solicitării prealabile a acestuia;

4.2.38. *Limita de tranzacționare valorică* – valoarea maximă însumată a perechilor preț-cantitate și ofertelor bloc de cumpărare la preț pozitiv și/sau a celor de vânzare la preț negativ, acceptată de OPEED pentru un participant la PZU, corespunzătoare garanțiilor financiare disponibile ale acestuia;

4.2.39. *Mecanism de cuplare prin preț a piețelor pentru ziua următoare* – Mecanism coordonat de corelare a tuturor curbelor cererii și ofertei furnizate de bursele de energie electrică și a ofertelor bloc prin care se stabilesc, pe bază de licitație, tranzacțiile cu energie electrică pentru ziua următoare, ținând seama de capacitatea de interconexiune pusă la dispoziție de OTS și prin care se realizează alocarea implicită a acesteia, utilizând o unică aplicație informatică ce cuprinde algoritmul de cuplare;

4.2.40. *Notificare fizică* – Informare în cadrul sistemului de tranzacționare pusă la dispoziția PRE-urilor ce dețin responsabilitatea echilibrării pentru participanții la PZU, privind cantitățile de energie electrică agregate pe PRE, tranzacționate pe PZU în ore CET de către membrii PRE-ului respectiv, pentru fiecare interval de 15 minute al zilei de livrare considerată în ore CET; OPEED transmite în calitate de PRE-OPZU, notificările fizice la OPE;

4.2.41. *Ofertă bloc independentă* – Ofertă bloc a cărei executare nu este condiționată de și/sau nu condiționează executarea altei oferte bloc;

4.2.42. *Oferte bloc interdependente* – Ofertele bloc aflate în legătură una față de alta pentru care acceptarea uneia dintre acestea (oferta copil) poate avea loc doar dacă a fost acceptată cealaltă ofertă bloc (oferta părinte) a participantului la PZU pentru ziua de tranzacționare respectivă;

4.2.43. *Operator al Pieței de Energie Electrică Desemnat* – Entitate desemnată de autoritatea competentă pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare (conform Regulamentului (UE) 2015/1222). OPEED în zona de ofertare România este OPCOM S.A.;

4.2.44. *Ora de închidere a porții PZU* – Ora până la care ofertele pe PZU pot fi transmise OPEED, din ziua de tranzacționare care precedă ziua de livrare; sinonim cu ora de închidere a registrului ofertelor al PZU;

4.2.45. *Participant la PZU* – Participant la piață, în înțelesul art. 2 pct. 25 din Regulamentul 943/2019, care se înscrie la această piață și respectă convenția de participare aferentă acestei modalități de tranzacționare, precum și reglementările naționale și/sau comunitare corespunzătoare participării la piața de energie electrică aplicabile;

4.2.46. *Participant implicit la PZU* – Participant la PZU care îndeplinește rolul de agent de transfer în mecanismul de cuplare și care nu are dreptul să transmită oferte în această calitate;

4.2.47. *Parte implicată în proiectul de cuplare* – OPEED sau operator de transport și de sistem care participă în proiectul de cuplare DE-AT-PL-4M MC (cuplarea piețelor pentru ziua următoare din Germania, Austria, Polonia, Cehia, Slovacia, Ungaria și România);

4.2.48. *Prag minim* – Limita minimă pentru PIP în orice zonă de ofertare, situată în interiorul scalei de preț, la atingerea și depășirea căreia se declanșează licitația secundară, considerându-se că piața se află într-o situație severă, ce poate fi îmbunătățită;

4.2.49. *Prag maxim* – Limita maximă pentru PIP în orice zonă de ofertare, situată în interiorul scalei de preț, la atingerea și depășirea căreia se declanșează licitația secundară, considerându-se că piața se află într-o situație severă, care poate fi îmbunătățită;

4.2.50. *Preț maxim al scalei de preț* – Valoarea maximă a prețurilor la care pot fi introduse oferte;

4.2.51. *Preț minim al scalei de preț* – Valoarea minimă a prețurilor la care pot fi introduse oferte;

4.2.52. *Platformă de tranzacționare pe PZU* – Sistem informatic stabilit și menținut de OPEED în scopul realizării tranzacțiilor pe PZU;

4.2.53. *Poartă în sistemul de tranzacționare* – Stare asociată unui anumit proces desfășurat în cadrul sistemului de tranzacționare, care permite realizarea unor acțiuni specifice procesului respectiv. Starea sistemului de tranzacționare permite efectuarea acțiunilor relevante exclusiv în perioada în care poarta este deschisă. Poarta de ofertare permite înscrierea ofertelor în sistemul de tranzacționare;

4.2.54. *Poartă de matching* – Stare a sistemului de tranzacționare asociată procesului de stabilire a tranzacțiilor pe PZU, respectiv de stabilire:

- a) a cantităților tranzacționate prin alocarea pe portofoliul fiecărui participant folosind rezultatele furnizate de algoritmul de cuplare (PIP, fluxuri de energie transfrontalieră și poziție netă pentru fiecare zonă de tranzacționare) în condițiile DE-AT-PL-4M MC;
- b) a cantităților tranzacționate și a PIP pentru zona de ofertare națională prin rularea algoritmului de cuplare în condițiile unor date de intrare caracteristice situației de funcționare în regim decuplat;

4.2.55. *Poziție netă* – Soldul cantitativ al tuturor vânzărilor și cumpărărilor rezultate din aplicarea mecanismului de cuplare, pentru un interval de tranzacționare, într-o zonă de ofertare;

4.2.56. *Procedura normală* – Procedura zilnică ce cuprinde acțiunile operatorilor implicați în mecanismul de cuplare a piețelor în cazul în care nu apare nicio problemă;

4.2.57. *Procedura de ultimă instanță* – Procedura care cuprinde acțiunile operatorilor implicați în mecanismul de cuplare a piețelor în cazul în care o informație nu poate fi produsă/schimbăta nici prin procedura normală, nici prin soluția de rezervă sau dacă o verificare nu poate fi realizată sau este de așteptat să nu fie realizată înainte de termenul limită pentru publicarea rezultatelor cuplării;

4.2.58. *Publicarea rezultatelor* – În contextul prezentei proceduri, punerea la dispoziția participanților la PZU a confirmărilor de tranzacții este referită și ca publicare a rezultatelor;

4.2.59. *Renta aferentă congestiilor pe liniile de interconexiune* – Suma produselor dintre diferența între PIP al zonei importatoare și PIP al zonei exportatoare pentru fiecare interconexiune și fluxul de energie pe respectiva interconexiune rezultat din tranzacțiile pe PZU, având semnificația de valoare monetară a capacităților de interconexiune, rezultată din alocarea implicită;

4.2.60. *SDAC (Single Day-Ahead Coupling)* – Soluția unică de cuplare la nivel european care reunește prin algoritmul de cuplare bazat pe prețuri aprobat de reglementatorii europeni, toate regiunile europene organizate pentru tranzacționarea implicită;

4.2.61. *Sistemul de tranzacționare al PZU* – Sistem informatic care realizează funcțiile corespunzătoare tranzacționării pe PZU cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor;

4.2.62. *Soluția de rezervă* – Acțiunile desfășurate de către operatorul de cuplare în paralel cu coordonatorul, în scopul preluării responsabilităților acestuia, în situația în care apare un incident; de exemplu: o informație nu poate fi produsă/transmisă, o validare nu poate fi realizată înainte de termenul țintă sau este de așteptat să nu fie realizată înainte de termenul țintă etc.;

4.2.63. *Surplusul cumpărătorului* – Concept economic care reflectă diferența dintre suma maximă pe care cumpărătorul ar fi fost dispus să o plătească pentru energia electrică cumpărată, conform ofertelor transmise și suma dată de cumpărător pentru aceasta;

4.2.64. *Surplusul vânzătorului* – Concept economic care reflectă diferența dintre suma primită de vânzător pentru energia electrică vândută și suma minimă pe care ar fi fost dispus să o primească pentru aceasta, conform ofertelor transmise;

4.2.65. *Zi de tranzacționare* – Ziua în care are loc licitația pe PZU și se stabilesc tranzacțiile cu energie electrică cu livrare în ziua următoare;

4.2.66. *Zi de livrare* – Ziua în care are loc livrarea/consumul energiei electrice prevăzute în tranzacțiile pe PZU, zi care urmează celei în care are loc licitația;

4.2.67. *Zonă de ofertare* – Zonă geografică în care participanții la piață pot transfera energie electrică fără a fi necesară verificarea încadrării în capacitatea disponibilă de interconexiune și alocarea acesteia;

5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

5.1. Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor;

5.2. Ordinul ANRE nr. 178/13.08.2019 privind modificarea, completarea și abrogarea unor dispoziții din sectorul energiei electrice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 690 din 21.08.2019;

5.3. Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/ 10.07.2012, cu modificările și completările ulterioare;

5.4. Ordinul președintelui ANRE nr. 28/ 31.01.2018 de aprobare a *Propunerii tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare unică pentru ziua următoare în conformitate cu Articolul 40 din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 13.02.2018;

5.5. Ordinul președintelui ANRE nr. 30/ 31.01.2018 de aprobare a *Propunerii tuturor OPEED pentru Metodologia de rezervă, în conformitate cu Articolul 36 (3) din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 din 14.02.2018;

5.6. Decizia ACER nr. 4/14.11.2017 privind *Metodologia OPEED referitoare la prețurile armonizate minime și maxime de tranzacționare aplicabile cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare*;

5.7. Convenția de participare la Piața pentru Ziua Următoare;

5.8. Procedura operațională privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare;

5.9. Procedura operațională privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare;

5.10. Ghidul utilizatorului pentru participantul la piața pentru ziua următoare;

5.11. Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A;

5.12. Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;

5.13. Ordinul ANRE nr. 63 din 31.03.2020 privind aprobarea programului de implementare a măsurilor necesare în scopul asigurării condițiilor de decontare la un interval de 15 minute;

5.14. Ordinul ANRE nr. 65/2020 privind modificarea și completarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei;

5.15. Ordinul ANRE nr. 213 din 25.11.2020 de aprobare a *Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei*;

5.16. Ordinul ANRE nr. 230 din 16.12.2020 privind prorogarea unor termene prevăzute în ordine ale președintelui ANRE.

6. METODA

6.1. PARTICIPAREA LA PZU

6.1.1. Participarea la PZU este voluntară, fiind permisă participanților la piață care au fost înregistrați ca participanți la PZU.

6.1.2. Pentru îndeplinirea funcției de agent de transfer, OTS se înscrie ca participant implicit la PZU. În calitate de participant implicit, OTS nu poate introduce oferte pe PZU.

6.1.3. Pentru a deveni participant la PZU, un solicitant trebuie să fie înregistrat de OPEED conform prevederilor unei proceduri publice, elaborate de OPEED în acest scop, în urma unui proces de consultare publică.

6.1.4. Operatorii de rețea pot deveni participanți la PZU și pot participa la PZU numai în scopul îndeplinirii funcțiilor lor prevăzute expres în lege. Niciun operator de rețea nu are dreptul să tranzacționeze pe PZU doar în scopul obținerii unui profit.

6.1.5. Un participant la piață poate efectua tranzacții cu energie electrică pe PZU în mod individual sau agregat.

- Agregarea participanților la piață se realizează separat pentru activitatea de producție, respectiv pentru consum.
- În cazul participării agregate, agregatorul este participantul care tranzacționează energia electrică și căruia îi revin integral toate responsabilitățile și drepturile prevăzute în Convenția de participare la PZU, precum și cele prevăzute în reglementări naționale și/sau ale Uniunii Europene corespunzătoare participării la piața de energie electrică.
- Agregatorul comunică OPEED lista clienților finali/producătorilor agregați, iar OPEED o include, ca anexă, în Convenția de participare la PZU; agregatorul notifică OPEED ori de câte ori intervin modificări ale listei.
- Un participant la piață care dorește să devină participant la PZU are obligația să achite tarifele aplicabile stabilite în conformitate cu reglementările în vigoare.
- În cazul înregistrării agregatorului care combină energia electrică produsă din mai multe surse, aplicarea componentei de administrare a tarifului practicat de OPEED se realizează pe baza puterii instalate însumate a capacităților de producere agregate.
- În cazul înregistrării agregatorului care combină sarcinile mai multor clienți finali, aplicarea componentei de administrare a tarifului practicat de OPEED se realizează pe baza sumei puterilor aprobate ale locurilor de consum ale clienților finali agregați.

6.1.6. Participantul la PZU care are intenția să transmită oferte de cumpărare cu prețuri pozitive sau oferte de vânzare cu prețuri negative trebuie:

- să depună la OPEED o garanție financiară, determinată conform prevederilor unei proceduri publice a OPEED, realizată cu consultare publică;
- să deschidă un cont în numerar la o bancă comercială care îndeplinește criteriile prevăzute într-o procedură publică elaborată de OPEED, denumită în continuare bancă de decontare.

6.1.7. Un participant la piață este înregistrat ca participant la PZU ulterior înregistrării sale ca PRE sau transferării responsabilității echilibrării către o PRE, în cazul clienților finali participanți la piață.

6.1.8. OPEED stabilește conținutul Convenției de participare la PZU, care trebuie să cuprindă drepturile și responsabilitățile reciproce ale OPEED și ale participantului la PZU. Înregistrarea ca participant la PZU devine efectivă după semnarea de către părți a Convenției de participare, de la data intrării în vigoare a acesteia.

6.1.9. Agregatorului îi revin integral toate responsabilitățile și drepturile prevăzute în Convenția de participare la PZU, precum și cele prevăzute în reglementări naționale și/sau comunitare corespunzătoare participării la piața de energie electrică.

6.1.10. La înregistrare, fiecare participant la PZU primește un cod de identificare pe PZU.

6.1.11. Un participant la PZU se poate retrage de la PZU, iar OPEED poate suspenda sau revoca înregistrarea unui participant la PZU, dacă acesta nu mai îndeplinește condițiile de înregistrare sau nu respectă Convenția de participare/regulile aplicabile.

6.1.12. Retragerea, suspendarea sau revocarea unui participant la PZU nu exonerează părțile de îndeplinirea obligațiilor angajate pe PZU până la acel moment.

6.1.13. OPEED întocmește și păstrează un registru al ofertelor, care conține informațiile relevante despre fiecare participant la PZU și prin care sunt administrate ofertele acestora.

6.2. ASPECTE GENERALE

6.2.1. O ofertă este acceptată doar dacă este introdusă de un participant la PZU sau de OPEED în numele acestuia, dacă este mandatat în acest sens, și anume dacă oferta conține codul de identificare al participantului la PZU înregistrat.

6.2.2. Pe PZU se încheie, în fiecare zi de tranzacționare, tranzacții ferme cu energie electrică activă pentru fiecare interval de tranzacționare al zilei de livrare corespunzătoare, pe baza ofertelor transmise de participanții la PZU. PZU este administrată de OPCOM ca OPEED pentru zona România.

6.2.3. Tranzacțiile pe PZU se efectuează prin corelarea ofertelor de vânzare și de cumpărare prin mecanismul de licitație implicită agreat pentru soluția unică de cuplare europeană (SDAC), după parcurgerea etapelor de ofertare, validare și de agregare a ofertelor, anterioare corelării acestora.

6.2.4. OPEED este contraparte pentru fiecare participant la PZU, în tranzacțiile încheiate pe PZU.

6.2.5. Tranzacțiile sunt finalizate prin livrarea fizică a energiei electrice în SEN, în ziua de livrare.

6.2.6. Livrarea energiei electrice se consideră realizată prin transmiterea notificărilor fizice în conformitate cu prevederile din *Regulamentul de programare a unităților de producție și consumurilor dispecerizabile* și cu procedurile OTS aferente, pentru tranzacțiile încheiate pe PZU.

6.2.7. În vederea îndeplinirii sarcinilor de programare și notificare față de OTS și în scopul realizării decontării fizice a tranzacțiilor încheiate pe PZU, OPEED înregistrează un PRE dedicat tranzacțiilor încheiate pe PZU, în calitate sa de contraparte în aceste tranzacții.

6.2.8. În scopul integrării în piața de echilibrare a rolului de agent de transfer și participant implicit pe PZU al OTS, acesta înregistrează un PRE distinct pentru tranzacțiile înregistrate în această calitate.

6.2.9. În PRE-PZU înregistrat de OPEED nu mai pot intra alți membri, iar toate tranzacțiile sunt executate prin intermediul schimburilor bloc notificate cu alte PRE-uri în sistemul pieței de echilibrare administrate de OTS.

6.2.10. Livrarea energiei electrice se face în orice punct de injecție sau extracție al SEN.

6.2.11. Tranzacțiile încheiate pe PZU la prețuri pozitive determină o obligație a respectivului participant la PZU de a livra energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de vânzare, sau o obligație de a accepta livrarea energiei electrice, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de cumpărare, în conformitate cu specificațiile respectivei tranzacții.

6.2.12. Tranzacțiile se pot încheia la prețuri negative. O tranzacție cu preț negativ are semnificația prestării unui serviciu de achiziție a energiei electrice, de către partea care primește energia către partea care o livrează, neavând semnificația livrării de bunuri de către partea care livrează energia (vânzătorul plătește preluarea energiei de către cumpărător).

6.2.13. Fiecare tranzacție pe PZU se referă la un interval de tranzacționare, acesta fiind o oră a unei zile, primul interval de tranzacționare fiind intervalul dintre ora 0:00 CET și ora 1:00 CET (intervalul 1:00 - 2:00, ora României).

6.2.14. Ziua de livrare are 24 de intervale de tranzacționare, cu excepția zilei de trecere de la ora de vară la cea de iarnă, care are 25 de intervale de tranzacționare, și a zilei de trecere de la ora de iarnă la cea de vară, care are 23 de intervale de tranzacționare.

6.2.15. Mecanismul de tranzacționare pe PZU este licitația implicită, respectiv tranzacționarea de energie electrică simultană cu alocarea de capacitate.

6.2.16. Principiile mecanismului de licitație care se aplică ofertelor sunt următoarele:

- a) corelarea ofertelor se realizează conform unei metode transparente corespunzătoare mecanismului agreat de cuplare și prin care sunt puse în aplicare principii cunoscute public;
- b) corelarea ofertelor asigură un mediu nediscriminatoriu participanților la PZU;
- c) corelarea ofertelor se desfășoară în conformitate cu specificațiile acestora;
- d) rezultatele licitației se publică într-un termen rezonabil după ora de închidere a porții PZU.

6.2.17. Algoritmul utilizat pentru corelarea ofertelor și determinarea PIP în procesul de cuplare a piețelor sau în funcționarea decuplată are ca principiu maximizarea bunăstării sociale la nivelul piețelor cuplate, respectiv pieței naționale, în cazul decuplării, și anume a sumei dintre surplusul vânzătorului, surplusul cumpărătorului și renta aferentă congestiilor pe liniile de interconexiune, dacă este cazul.

6.2.18. Prin utilizarea unui astfel de algoritm se urmărește alocarea eficientă a resurselor din piața de energie electrică și a capacităților de interconexiune din regiunile cuplate, luând în considerare toate ofertele introduse în fiecare din piețele cuplate și toate informațiile privind capacitățile disponibile de interconexiune.

6.2.19. Algoritmul utilizat pentru cuplarea piețelor (Euphemia) este cel recomandat de ACER pentru cuplarea prin preț a regiunilor în vederea creării pieței interne europene de energie electrică, și anume cel utilizat de Euphemia sau oricare succesor al acestuia care corespunde aceluiași criterii de performanță, în baza agreării sale de către ACER și de către toate guvernele, autoritățile de reglementare, bursele de energie electrică și OTS-urile statelor participante la cuplare.

6.2.20. Soluția de cuplare pentru zona SDAC are în vedere utilizarea unui singur algoritm pentru toată piața internă europeană, care să asigure determinarea echitabilă și transparentă a prețurilor cu o zi înainte de livrare și alocarea capacităților transfrontaliere, să respecte principiul partajării descentralizate a datelor, ceea ce asigură robustețe și siguranță în operare, precum și pe cel al responsabilității individuale a burselor, prin schimbul de oferte anonimizate și de capacități de transfer interzonale între burse pentru calcularea prețurilor zonale și a altor prețuri de referință, precum și a fluxurilor de energie electrică între zone, pentru toate zonele incluse în mecanism.

6.2.21. Scopul algoritmului Euphemia este acela de a determina ofertele bloc care se execută și pe cele care rămân neexecutate și de a determina prețurile de tranzacționare zonale și pozițiile nete pe zonele de ofertare, astfel încât să se maximizeze bunăstarea socială la nivelul regiunilor cuplate generată de executarea ofertelor, iar fluxurile de energie generate de executarea ofertelor să nu depășească capacitatea elementelor de rețea relevante.

6.2.22. Algoritmul Euphemia tratează în mod egal toate ofertele de același tip, ofertele bloc care se concurează fiind testate în ordine aleatorie. Algoritmul Euphemia ține seama de configurația interconexiunilor dintre rețelele de transport, care sunt modelate sub formă de restricții care trebuie respectate de soluția finală.

6.2.23. Pentru cuplarea piețelor cantitatea maximă de energie electrică schimbată între zonele de ofertare se determină pe baza registrelor ofertelor pentru fiecare zonă de ofertare și datelor de rețea furnizate sub forma unui model bazat pe capacități de interconexiune sau pe un model de fluxuri maxime pe elemente critice, funcție de regiunea în care se aplică.

6.2.24. Existența ofertelor bloc, care sunt acceptate doar dacă sunt respectate pe toate intervalele orare condițiile specifice prestabilite de fiecare piață la definirea acestor oferte, transformă problema într-una complexă, soluția fiind utilizarea unui algoritm de optimizare combinatorială modelat ca o problemă de programare discretă mixtă quadratică, care să rezolve problema principală, de maximizare a bunăstării.

6.2.25. Ca regulă generală, o ofertă bloc este executată sau nu, prin compararea prețului său cu media prețurilor de închidere în orele respective, ponderate cu cantitățile din fiecare oră ale ofertei bloc. Având în vedere complexitatea problemei, este posibil ca o ofertă bloc să nu fie executată chiar dacă prețul său ar fi permis executarea la prețul de închidere.

6.2.26. Următoarele condiții sunt satisfăcute pentru zona de piețe cuplate: prețul de închidere a pieței în zona de ofertare importatoare este mai mare sau egal cu prețul de închidere a pieței din zona de ofertare exportatoare, iar dacă fluxul de import sau export este mai mic decât capacitatea disponibilă de interconexiune, prețurile de închidere în cele două zone sunt egale.

6.2.27. Algoritmul se oprește în următoarele cazuri:

- a) au fost explorate toate posibilele soluții, caz în care este determinat rezultatul optim;
- b) limita de timp a fost atinsă;
- c) numărul limită de iterații a fost atins.

6.2.28. Algoritmul Euphemia oferă ca rezultate următoarele date:

- a) prețul de închidere aferent fiecărei zone de ofertare;
- b) poziția netă aferentă fiecărei zone de ofertare;
- c) fluxurile de energie electrică prin fiecare interconexiune, aferente tranzacțiilor pe PZU;
- d) cantitățile executate, pentru fiecare ofertă bloc.

6.2.29. OPEED utilizează rezultatele furnizate de Euphemia pentru determinarea tranzacțiilor pe PZU ale fiecărui participant la PZU.

6.2.30. Procesul de cuplare a piețelor cuprinde trei etape sub aspectul derulării cronologice a operațiunilor, respectiv: etapa de pre-cuplare, etapa de cuplare și etapa de post-cuplare. Principalele activități ale fiecărei etape sunt prezentate mai jos.

A) Etapa de pre-cuplare

6.2.31. În etapa de pre-cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- a) Determinarea, în mod coordonat, a valorilor capacităților de interconexiune între zonele de ofertare disponibile pentru piața pentru ziua următoare (denumite în continuare, generic, CZC);
- b) Publicarea valorilor CZC pentru participanții la piață;

- c) Transmiterea ofertelor de către participanții la piață;
- d) Colectarea ofertelor, agregarea și anonimizarea acestora după ora de închidere a porții de ofertare.

6.2.32. Toate activitățile precuplare coordonate ale OTS-urilor din regiunea coordonată DE-AT-PL-4M MC sunt acoperite de funcția de management la nivelul OTS, denumită în continuare mTMF, care este realizată la nivel central de către furnizorul mTMF. Aceasta asigură pregătirea în timp util și fără erori a tuturor datelor de intrare în procesul de cuplare a piețelor referitoare la capacitatea de interconexiune pe interconexiunile din cadrul regiunii coordonate DE-AT-PL-4M MC, provenite de la OTS-uri.

6.2.33. OTS realizează calculul coordonat al capacității de interconexiune și determină parametrii CZC prin intermediul mTMF a OTS-urilor și pune la dispoziție aceste informații prin intermediul unui mediu informatic numit nor OTS, care reprezintă sursa unică de date în responsabilitatea OTS-urilor, necesare atât acestora, cât și burselor de energie electrică și/sau furnizorilor lor de servicii de cuplare.

6.2.34. Participanții la PZU introduc/modifică oferte de vânzare sau de cumpărare a energiei electrice pentru ziua de livrare.

6.2.35. La ora de închidere a porții PZU, OPEED închide registrul ofertelor.

6.2.36. Până la ora de închidere a registrului ofertelor, participanții la PZU pot introduce/modifica/anula oferte de vânzare sau de cumpărare, sistemul de tranzacționare luând în considerare ultima formă a ofertei fiecărui participant la PZU. După această oră, ofertele nu mai pot fi modificate sau anulate, ele fiind ferme și irevocabile.

6.2.37. După închiderea registrului ofertelor, OPEED realizează curbele agregate de vânzare și cumpărare anonimizate pe baza ofertelor orare colectate de la participanți și pune la dispoziție aceste informații, alături de ofertele bloc, coordonatorului.

6.2.38. OPEED determină curba ofertei prin combinarea tuturor perechilor preț-cantitate din ofertele orare de vânzare, sortate în ordine crescătoare a prețurilor, începând cu perechea preț-cantitate cu prețul cel mai mic până la cea cu prețul cel mai mare.

6.2.39. OPEED determină curba cererii prin combinarea tuturor perechilor preț-cantitate din ofertele orare de cumpărare, sortate în ordinea descrescătoare a prețurilor, începând cu perechea preț-cantitate cu prețul cel mai mare, până la cea cu prețul cel mai mic.

B) Etapa de cuplare

6.2.40. În etapa de cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- a) Transmiterea ofertelor agregate, inclusiv ofertelor bloc, anonimizate, de către OPEED-uri, coordonatorului procesului de cuplare;
- b) Rularea algoritmului de cuplare și distribuirea către OPEED-uri a rezultatelor cuplării de către coordonator, în vederea validării;
- c) Stabilirea cantităților tranzacționate prin alocarea pe portofoliul fiecărui participant, de către fiecare OPEED, a rezultatelor cuplării;
- d) Transmiterea rezultatelor cuplării de către INT MO către mTMF, prin intermediul Norului OTS, în vederea validării fluxurilor rezultate din rularea algoritmului de cuplare;
- e) Publicarea rezultatelor cuplării.

6.2.41. Corelarea ofertelor, în concordanță cu principiile Euphemia, se realizează zilnic de către coordonator, care este o bursă de energie electrică a statelor implicate în cuplare, dacă aceasta este membru deplin al PCR sau furnizorul de servicii de cuplare al unei burse de energie electrică deservite, în cazul în care aceasta nu este

membru PCR, pe baza principiului rotațional; procesul de corelare este realizat și în paralel, constituind soluția de rezervă, de un operator de cuplare care are instalate activele PCR, pentru asigurarea validării rezultatelor.

6.2.42. Funcția de cuplare a pieței se află sub guvernanta burselor de energie electrică, fiind realizată de către acestea, fie direct, ca bursă membru deplin, fie prin intermediul furnizorului de servicii de cuplare cu care au contract bursele de energie electrică deservite.

6.2.43. Bursa de energie electrică sau furnizorul de servicii de cuplare care asigură soluția de rezervă poate prelua sesiunea de cuplare și poate îndeplini rolul de coordonator.

C) Etapa de post-cuplare

6.2.44. În etapa de post-cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- a) Stabilirea și transmiterea notificărilor fizice de către OPEED către OPE;
- b) Realizarea decontării tranzacțiilor la nivelul pieței locale;
- c) Realizarea decontării tranzacțiilor bilaterale între OTS-uri pe baza fluxurilor rezultate din mecanismul de cuplare;
- d) Stabilirea venitului din congestii și distribuirea acestuia între OTS-uri.

6.2.45. În cazul în care procesul de cuplare nu se poate realiza, părțile din cadrul regiunii coordonate DE-AT-PL-4M MC aplică *Procedura de ultimă instanță* descrisă în *Secțiunea 6.10.* și anume organizează tranzacționarea de energie prin licitație restrânsă la nivelul fiecărei zone de ofertare organizată de către fiecare din OPEED-urile implicate și, separat, licitații explicite de alocare a capacității de interconexiune prin licitații umbră organizate de către JAO (Joint Allocation Office - www.jao.eu). Regulile aplicabile licitațiilor umbră sunt disponibile la adresa <https://www.jao.eu/support/resourcecenter/overview>, principalele cerințe pentru participanții la piață pentru a participa la licitațiile umbră fiind:

- încheierea unei convenții de participare cu JAO (a se vedea art. 6 și 13 din SAR, Shadow Allocation Rules)
- obținerea accesului la platforma de licitație (a se vedea art. 14 din SAR, Shadow Allocation Rules);
- respectarea prevederilor specifice graniței RO-HU, dacă este cazul, precum și încheierea de acorduri cu Transelectrica, dacă este cazul, detalii aplicabile în cadrul proiectului de cuplare DE-AT-PL-4M MC fiind disponibile aici: <https://www.transelectrica.ro/web/tel/reguli-alocare-ungaria>.

Înregistrarea la JAO pentru licitațiile umbră se regăsește în locația:

<https://www.jao.eu/news/messageboard/view?parameters=%7B%22NewsId%22%3A%221d3b0569-7c89-473d-a426-ad2500caa349%22%2C%22FromOverview%22%3A%221%22%7D>.

6.2.46. Având în vedere aplicarea intervalului de decontare a dezechilibrelor PRE de 15 minute, notificările fizice aferente tranzacționării pe PZU se creează pentru ziua de livrare D prin raportare la ore CET pe fiecare interval de 15 minute al zilei de livrare respectiv pentru 96 intervale de 15 minute (100/92 intervale, în zilele de schimbare a orei, după caz). Având în vedere că abordarea tranzacționării în ore CET pe piața pentru ziua următoare cuplată face ca ora 24 CET a unei zile de livrare (D) din perspectiva tranzacționării pe PZU să reprezinte ora 1, ora României pentru următoarea zi de livrare (D+1), ori de câte ori au loc modificări în asumarea responsabilității echilibrării în ceea ce-i privește pe participanții la PZU (a cărei valabilitate se raportează la zi de livrare considerată în ora României), după transmiterea notificărilor fizice ale schimburilor bloc rezultate din tranzacționarea pe PZU în ore CET aferente zilei de livrare D, OPEED va retransmite OPE și părților responsabile cu echilibrarea afectate de aceste modificări, notificările fizice ale schimburilor bloc actualizate pentru cele patru intervale de 15 minute pentru intervalul 1 ora României pentru următoarea zi de livrare (D+1). Actualizarea se referă la modificarea asumării responsabilității echilibrării valabilă începând cu intervalul 1 ora României pentru următoarea zi de livrare.

(D+1). După actualizarea în platforma pieței de echilibrare pentru cele patru intervale de 15 minute pentru intervalul 1 ora României pentru următoarea zi de livrare (D+1), PRE-urile vor ține seama de aceste notificări fizice actualizate.

6.3. OFERTAREA PE PZU

6.3.1. Prevederile acestei secțiuni se aplică de către participanții la PZU și OPEED în activitatea de ofertare, respectiv de validare a ofertelor pentru tranzacționarea zilnică de energie electrică pe Piața pentru Ziua Următoare, atât în funcționarea PZU în regim cuplat, cât și în funcționarea decuplată, când se aplică procedura de ultimă instanță (*Secțiunea 6.10.*).

A) Caracteristicile ofertelor pe PZU

6.3.2. O ofertă exprimă angajamentul ferm al participantului la PZU de a intra într-un contract având ca obiect vânzarea sau cumpărarea de energie electrică dacă prețul de ofertă este pozitiv, respectiv vânzarea sau cumpărarea serviciului de preluare a energiei dacă prețul de ofertă este negativ.

6.3.3. Ofertele de vânzare/cumpărare de energie electrică se fac la nivel agregat pe portofoliul fiecărui participant la PZU.

6.3.4. Oferta este definită de minim o pereche preț-cantitate. Cantitatea este exprimată în MWh cu o zecimală, iar prețul este exprimat în lei cu două zecimale.

6.3.5. OPEED publică pe site-ul său limitele scalei de preț exprimate în lei valabile pentru ziua de tranzacționare următoare nu mai târziu de două ore de la publicarea de către BNR a cursului de schimb leu/euro valabil pentru acea zi.

6.3.6. Fiecare pereche preț-cantitate a unei oferte orare de cumpărare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar maxim, la care participantul la PZU este dispus să cumpere o cantitate de energie electrică ce nu depășește cantitatea menționată în perechea preț-cantitate.

6.3.7. Fiecare pereche preț-cantitate a unei oferte orare de vânzare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar minim la care participantul la PZU este dispus să vândă o cantitate de energie electrică ce nu depășește cantitatea menționată în perechea preț-cantitate.

6.3.8. Ofertele se fac prin raportare la ora CET, adică primul interval de tranzacționare este intervalul dintre ora 0:00 și ora 1:00 CET.

6.3.9. Ofertele se fac pentru zona de ofertare națională, cu luarea în considerare a funcționării acestora în regim cuplat sau, după caz, în situații excepționale, în regim decuplat.

6.3.10. Ofertele pot fi de următoarele categorii:

- a) oferte orare;
- b) oferte bloc.

6.3.11. Modul de introducere a ofertelor în sistemul de tranzacționare este descris detaliat în *Ghidul Utilizatorului pentru participantul la piața pentru ziua următoare*, publicat pe website-ul OPCOM S.A.

OFERTE ORARE

6.3.12. Pentru fiecare interval de tranzacționare, un participant la PZU poate transmite o singură ofertă orară de cumpărare și o singură ofertă orară de vânzare.

6.3.13. O ofertă orară de vânzare/cumpărare poate să conțină maxim 32 de perechi preț-cantitate. Prețul fiecărei perechi preț-cantitate reflectă prețul de tranzacționare acceptat de vânzător/cumpărător pentru energia oferată în oferta orară respectivă la preț mai mic/mare.

6.3.14. O pereche preț-cantitate a unei oferte orare de cumpărare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar maxim la care participantul la PZU este dispus să cumpere cantitatea de energie electrică din perechea preț-cantitate.

6.3.15. O pereche preț-cantitate a unei oferte orare de vânzare pentru un interval de tranzacționare definește prețul unitar minim la care participantul la PZU este dispus să vândă cantitatea de energie electrică din perechea preț-cantitate.

6.3.16. Participanții la PZU pot transmite la OPEED câte o limită de volum pentru volumul oferat orar, separat pentru cumpărare și pentru vânzare, aplicabilă pentru fiecare oră, privind cantitatea maximă ce poate fi oferată de aceștia pe PZU, solicitându-i acestuia invalidarea ofertelor proprii care conțin cantități agregate orar mai mari decât această limită. În absența unor asemenea solicitări ale Participanților la PZU, OPEED va utiliza o limită de volum orar de 99 999 MWh, reprezentând limita tehnică pentru cantitatea totală corespunzătoare ofertelor orare și ofertelor bloc transmise de oricare participant.

6.3.17. Ofertele orare sunt independente și se pot transmite pentru toate cele 24 de intervale de tranzacționare, respectiv pe 23 de intervale de tranzacționare în ziua de trecere de la orarul de iarnă la orarul de vară și pentru 25 de intervale de tranzacționare în ziua de trecere de la orarul de vară la orarul de iarnă.

OFERTE BLOC

6.3.18. Oferta bloc de vânzare sau de cumpărare pe PZU este o combinație de oferte simple de vânzare sau combinație de oferte simple de cumpărare aferente mai multor intervale orare, a căror executare este interdependentă, și anume se execută toate sau nu se execută niciuna. Oferta bloc este caracterizată de o limită de preț și un volum orar.

6.3.19. Ofertele bloc sunt definite de numărul intervalelor orare care formează blocul. Numărul intervalelor orare ale unei oferte bloc poate fi definit în sistemul de tranzacționare de OPEED (oferte predefinite în sistem) sau de participant. Ofertele predefinite în sistem sunt disponibile tuturor participanților. Ofertele bloc definite de participant sunt disponibile exclusiv participantului care le-a definit.

6.3.20. Ofertele bloc pot fi independente sau interdependente. Ofertele bloc pot fi interdependente numai dacă sunt de același sens, respectiv numai de vânzare sau numai de cumpărare.

6.3.21. Două sau mai multe oferte bloc interdependente formează o familie de oferte bloc. O familie de oferte bloc interdependente formată din două generații cuprinde cel puțin o ofertă bloc „părinte” (ofertă a cărei acceptare se poate face prin îndeplinirea condiției de executare a ofertei bloc, independent de alte oferte) și o ofertă bloc „copil” (ofertă a cărei acceptare este condiționată suplimentar de acceptarea altei oferte bloc, numită ofertă bloc „părinte”).

6.3.22. Ofertele bloc implementate în sistemul de tranzacționare al PZU au caracteristicile prevăzute în Anexa 1. Acestea pot fi modificate în sensul implementării și a celorlalte tipuri de oferte acceptate de algoritmul Euphemia dintre cele prevăzute în *Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare unică pentru ziua următoare în conformitate cu Articolul 40 din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directe privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor*, cu respectarea procedurilor agreeate de toate OPEED-urile în vederea asigurării performanțelor algoritmului Euphemia la parametrii corespunzători în condițiile extinderii geografice a cuplării, introducerii aranjamentelor multi-OPEED, creșterii complexității topologiei, extinderii cuplării pe baza de fluxuri etc., fiind publicate cu suficient timp înaintea aplicării.

B) Conținutul ofertelor pe PZU

6.3.23. Ofertele orare transmise de către participanții înregistrați la PZU conțin cel puțin următoarele informații:

- a) codul de identificare al participantului la PZU;
- b) identificarea ca ofertă de vânzare sau ca ofertă de cumpărare;
- c) identificarea ca ofertă orară;
- d) valabilitatea (ziua de livrare, intervalul de tranzacționare la care se referă);
- e) cantitatea, pentru fiecare pereche preț-cantitate;
- f) prețul limită, pentru fiecare pereche preț-cantitate.

6.3.24. Ofertele bloc transmise de către participanții înregistrați la PZU conțin următoarele informații, după caz:

- a) codul de identificare al participantului la PZU;
- b) identificarea ca ofertă de vânzare sau ca ofertă de cumpărare;
- c) identificarea ca ofertă bloc;
- d) codul ofertei bloc de a cărei acceptare este condiționată, dacă este ofertă interdependentă de tip copil;
- e) valabilitatea, și anume perioada de definiție a blocului (ziua de livrare, intervalele de tranzacționare la care se referă, după caz);
- f) cantitatea orară pentru intervalele din perioada de definiție a blocului;
- g) prețul limită acceptat pentru întreaga energie oferită a blocului.

C) Formatul ofertelor pe PZU

6.3.25. Ofertele de cumpărare și ofertele de vânzare nu pot fi combinate într-o singură ofertă.

6.3.26. Prețurile ofertelor de vânzare/cumpărare pe PZU sunt introduse în lei și sunt echivalate de sistemul de tranzacționare în Euro/MWh, la cursul oficial leu/Euro comunicat de Banca Națională a României (BNR) valabil pentru ziua de tranzacționare.

6.3.27. Ofertele orare de vânzare sau de cumpărare pe PZU sunt monotone.

6.3.28. O ofertă orară de vânzare monotonă constă în perechi preț-cantitate pentru un interval de tranzacționare, în care prețurile menționate în perechile preț-cantitate consecutive vor fi strict crescătoare.

6.3.29. O ofertă orară de cumpărare monotonă constă în perechi preț-cantitate pentru un interval de tranzacționare, în care prețurile menționate în perechile preț-cantitate consecutive vor fi strict descrescătoare.

6.3.30. Ofertele pot fi introduse prin interfața web a sistemului de tranzacționare al PZU sau prin încărcarea unui fișier de ofertă tip **.xml** care conține toate ofertele de un anumit sens (de vânzare/de cumpărare).

6.3.31. În format **.xml**, un fișier de ofertă de vânzare/cumpărare cuprinde atât oferte orare, cât și oferte bloc. Înregistrarea unei noi oferte ca fișier **.xml** înlocuiește întreaga ofertă (orară și/sau bloc) existentă în sistemul de tranzacționare pentru un anumit sens (vânzare/ cumpărare).

D) Înregistrarea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PZU

6.3.32. Înregistrarea ofertelor se poate face numai pentru zilele de livrare pentru care sunt publicate prețurile limită în lei ale scalei de preț. Prețurile limită ale scalei de preț, stabilite la nivelul regiunii cuplate în Euro, sunt publicate în lei, în sistemul de tranzacționare și pe website-ul OPCOM, de către OPEED, de îndată ce este preluat cursul de schimb valutar.

6.3.33. Cursul de schimb valutar este stabilit de Banca Națională a României (BNR) în fiecare zi lucrătoare. Pentru ofertarea și tranzacționarea în fiecare zi de tranzacționare se aplică cursul de schimb valutar stabilit în ultima zi lucrătoare anterioară zilei de tranzacționare. În cazul zilelor de repaus săptămânal (zilele de sâmbătă și duminică) sau al sărbătorilor legale, cursul de schimb valutar stabilit în ultima zi lucrătoare va fi valabil pentru mai multe zile de tranzacționare, corespunzător numărului zilelor nelucrătoare. Astfel, pentru sfârșitul de săptămână, cursul de schimb valutar stabilit vineri se aplică tranzacționării din zilele de sâmbătă, duminică și luni, respectiv pentru zilele de livrare duminică, luni și marți.

6.3.34. Sistemul local de tranzacționare permite transmiterea în avans a ofertelor pentru maxim 6 zile de livrare (se pot deschide porțile de ofertare pentru maxim 6 zile de livrare) cu condiția publicării în prealabil a prețurilor limită în lei ale scalei de preț și actualizării garanțiilor de validare.

6.3.35. Scala de preț în Euro poate fi modificată în conformitate cu deciziile agreate la nivelul zonei cuplate SDAC, luate cu respectarea prevederilor Deciziei ACER nr. 4 din 14.11.2017 privind *Metodologia OPEED referitoare la prețurile armonizate minime și maxime de tranzacționare aplicabile cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare*, noile valori limită fiind aduse la cunoștința participanților anterior aplicării noii scale de preț în procesul de validare a ofertelor.

6.3.36. Intervalul orar de înregistrare a ofertelor pentru ziua de livrare următoare se încheie la ora de închidere a porții PZU de ofertare, respectiv:

- a) ora 12:00 CET, în cazul funcționării cuplate în regim normal de funcționare;
- b) ora anunțată de OPEED în conformitate cu prevederile *Secțiunea 6.7.: Licitația secundară*, în cazul în care PIP rezultate din algoritmul de cuplare se situează în afara domeniului prețurilor prag;
- c) ora anunțată de OPEED în conformitate cu prevederile *Secțiunea 6.10.: Procedura de ultimă instanță - Funcționarea în regim decuplat*, în cazul funcționării decuplate.

6.3.37. Înainte de ora de închidere a porții PZU de ofertare, ofertele pot fi modificate sau anulate de către participantul la PZU care le-a introdus. Fiecare modificare stabilește o nouă ofertă, doar ultima versiune de ofertă validă fiind cea care va fi luată în considerare de algoritmul de stabilire a tranzacțiilor pe PZU (în regim cuplat sau decuplat).

6.3.38. Ofertele pot fi înregistrate de către participanții la PZU:

- a) prin intermediul interfeței web a aplicației PZU;
- b) prin încărcarea fișierului de ofertă de tip **.xml** compatibil cu sistemul local de tranzacționare pe PZU.

6.3.39. OPEED poate înregistra o ofertă (nouă sau modificată) în sistemul de tranzacționare în numele Participantului, dacă este mandatat în acest sens, și anume în situația în care participantul, aflat în imposibilitatea tehnică de a încărca în nume propriu oferta, solicită OPEED încărcarea ofertei în sistemul de tranzacționare în numele lui. OPEED va accepta înregistrarea ofertei în numele Participantului la solicitarea acestuia transmisă în timp util, doar dacă aceasta este transmisă pe e-mail (mesajul participantului va conține oferta/oferte pentru o singură zi de livrare) în format **.xml** și numai de la reprezentanții participantului având datele de contact declarate conform *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*

6.3.40. OPEED poate anula o ofertă existentă în sistemul de tranzacționare în numele Participantului, dacă este mandatat în acest sens, și anume în situația în care participantul, aflat în imposibilitatea tehnică de a anula oferta în nume propriu, solicită OPEED anularea ofertei în sistemul de tranzacționare în numele lui. OPEED va accepta anularea ofertei în numele Participantului la solicitarea acestuia transmisă în timp util, doar dacă Participantul face solicitarea **pe e-mail**, precizând clar tipul de ofertă (vânzare sau cumpărare) și ziua de livrare pentru care a fost introdusă. OPEED poate anula numai întreaga ofertă pe un anumit sens, de vânzare sau de cumpărare, și anume atât toate ofertele orare, cât și toate ofertele bloc pentru sensul și ziua de livrare solicitată. OPEED va accepta în

acest sens solicitări de ștergere a ofertelor numai de la reprezentanții Participantului având datele de contact declarate conform *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*

6.3.41. OPEED primește și înregistrează ofertele în registrul ofertelor, iar după ora de închidere a porții de ofertare a PZU le conferă acestora caracter de anonimitate, în vederea aplicării mecanismului de corelare în funcționarea cuplată.

6.3.42. După ora de închidere a porții PZU precizată în art. 6.3.36., ofertele nu mai pot fi modificate sau anulate, fiind irevocabile.

E) Validarea ofertelor

6.3.43. OPEED poate stabili și modifica în orice moment limita de tranzacționare pentru un participant la PZU, pe baza garanțiilor financiare disponibile ale acestuia.

6.3.44. Limitele de tranzacționare se aplică sub formă de limite de cantitate sau limite de valoare.

6.3.45. Fiecare participant la PZU poate solicita OPEED invalidarea ofertelor care conțin o cantitate orară totală mai mare decât o anumită limită specificată în avans de respectivul participant la PZU. Participanții la PZU pot specifica limite de cantitate diferite pentru ofertele de cumpărare și ofertele de vânzare.

6.3.46. Dacă oferta nu respectă limita de tranzacționare valorică stabilită de către OPEED conform unei proceduri publice elaborate cu consultare publică, aceasta este respinsă. Participantul la PZU este notificat despre respingere printr-un mesaj transmis de către OPEED și poate modifica oferta pentru încadrarea în limita de tranzacționare, înainte de închiderea porții PZU.

6.3.47. Validarea ofertelor se face în mod automat de către sistemul de tranzacționare al PZU conform criteriilor de validare impuse prin specificațiile privind conținutul și formatul ofertelor și a regulilor aplicabile ofertelor din prezenta Procedură.

6.3.48. Sistemul informatic va verifica, în vederea validării, fiecare ofertă înscrisă pentru a stabili îndeplinirea următoarelor criterii:

- a) Dreptul participantului de a tranzacționa pe PZU, care poate fi afectat de expirarea licenței sau de existența unei suspendări sau revocări valabilă în momentul ofertării;
- b) Posibilitatea de a oferta pentru ziua de livrare selectată, respectiv afișarea în interfața sistemului de tranzacționare a porții de transmitere a ofertelor și a stării acesteia (stare deschisă);
- c) Exprimarea corectă a cantităților și prețurilor din punct de vedere al numărului de zecimale;
- d) Încadrarea prețurilor din ofertă în limitele scalei de preț;
- e) Încadrarea cantităților agregate la nivel orar din ofertă în limita de volum declarată de participant, dacă acesta are o declarație în acest sens;
- f) Caracterul monoton al prețurilor;
- g) Încadrarea în numărul admis de perechi preț-cantitate pe interval orar per participant, în cazul ofertelor orare;
- h) Încadrarea în numărul admis de oferte bloc per participant, în cazul ofertelor bloc;
- i) Încadrarea în cantitatea maximă de definiție pentru ofertele bloc;

j) Încadrarea în limitele valorice ale garanției de validare/disponibilă pentru ofertele de cumpărare cu preț pozitiv sau pentru ofertele de vânzare cu preț negativ conform *Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare*.

6.3.49. În cazul nerespectării unuia din criteriile de validare menționate la art. 6.3.48., sistemul informatic va invalida automat oferta și va atenționa participantul printr-un mesaj asupra motivului invalidării. Participantul poate corecta și retransmite oferta sau poate anula o ofertă oricând în perioada de ofertare.

6.3.50. În situația înscrierii ofertei prin fișier de tip **.xml**, anterior verificării criteriilor de validare precizate la art. 6.3.48., sistemul verifică compatibilitatea fișierului de tip **.xml** cu sistemul, în caz de incompatibilitate afișând un mesaj de eroare în acest sens.

6.3.51. Având în vedere abordarea specifică a tranzacționării în ore CET pe piața pentru ziua următoare cuplată, respectiv faptul că ultimul interval în ore CET al unei zile de livrare (D) din perspectiva tranzacționării pe PZU reprezintă intervalul 1 ora României pentru următoarea zi de livrare (D+1), participanții a căror responsabilitate a echilibrării nu mai este asumată de nicio PRE pentru ziua de livrare D+1 nu vor oferi pe PZU pentru intervalul 24 (în orar CET) al zilei de livrare (D). OPEED are dreptul anulării ofertelor orare pe acest interval, ofertelor bloc care includ acest interval și, respectiv, a ofertelor bloc dependente de aceasta, ale participanților care se găsesc în această situație.

6.4. TRANZACȚIONAREA PE PZU

6.4.1. În cadrul mecanismului de cuplare la nivelul SDAC, OPEED-urile și OTS-urile au responsabilitatea validării rezultatelor pe baza principiilor de piață, respectiv OPEED din perspectiva alocării pe portofoliile de oferte și OTS din perspectiva fluxurilor transfrontaliere.

6.4.2. Principiile de validare a rezultatelor cuplării sunt:

- a) Ofertele orare de vânzare nu sunt executate pentru cantitățile oferite la prețuri mai mari decât PIP.
- b) Ofertele orare de cumpărare nu sunt executate pentru cantitățile oferite la prețuri mai mici decât PIP.
- c) Ofertele orare de vânzare sunt executate pentru cantitățile oferite la prețuri strict mai mici decât PIP.
- d) Ofertele orare de cumpărare sunt executate pentru cantitățile oferite la prețuri strict mai mari decât PIP.
- e) Ofertele orare pot să nu fie executate sau pot fi executate parțial pentru cantitățile oferite la vânzare/cumpărare la prețuri egale cu PIP.
- f) O ofertă bloc de vânzare nu va fi executată dacă prețul său este mai mare decât prețul mediu al pieței rezultat din media PIP orare publicate pe intervalele de tranzacționare la care se referă oferta bloc, ponderată cu volumele aferente fiecărui interval de tranzacționare din oferta bloc.
- g) O ofertă bloc de cumpărare nu va fi executată dacă prețul său este mai mic decât prețul mediu al pieței rezultat din media PIP orare publicate pe intervalele de tranzacționare la care se referă oferta bloc, ponderată cu volumele aferente fiecărui interval de tranzacționare din oferta bloc.
- h) În cazul în care intersecția curbei cererii cu cea a ofertei are loc pe un interval comun de prețuri, PIP este stabilit la mijlocul intervalului comun de prețuri.
- i) În cazul în care intersecția curbei cererii cu cea a ofertei are loc pe un interval comun de cantități, cantitatea tranzacționată este cea maximă a intervalului comun de cantități.

6.4.3. PIP rezultat pentru zona de ofertare națională în urma utilizării algoritmului pentru corelarea ofertelor în timpul licitației este prețul la care au loc toate tranzacțiile aferente unui interval de tranzacționare.

6.4.4. Pentru perechile preț-cantitate menționate ca executate în rezultatele cuplării se stabilește o tranzacție fermă între OPEED, pe de o parte, și participantul la PZU, pe de altă parte, pentru livrarea energiei electrice în cantitatea final executată, în zona de ofertare națională, la timpul (ziua de livrare, intervalul de tranzacționare) specificate în ofertă și la un preț egal cu PIP stabilit pentru zona și timpul respectiv.

6.4.5. Cantitatea aferentă poziției nete determină o tranzacție între OPEED și OTS român în calitatea sa de agent de transfer, la PIP aferent zonei de ofertare naționale pentru intervalul de tranzacționare respectiv.

6.4.6. Livrarea energiei electrice aferentă unei tranzacții încheiate pe PZU se consideră realizată odată cu transmiterea la OPE, în cadrul procedurii transmiterii notificărilor fizice ale PRE conform reglementărilor în vigoare, a schimbului bloc corespunzător, între PRE-PZU și PRE-ul din care face parte participantul la PZU, respectiv PRE-ul agentului de transfer; toate PRE-urile au obligația de a transmite NF privind tranzacțiile pe PZU.

6.5. FUNCȚIONAREA ÎN REGIM NORMAL

6.5.1. Funcționarea în regim normal înseamnă derularea automată a tuturor acțiunilor prevăzute aferente cuplării piețelor fără întreruperi sau întârzieri ale proceselor.

6.5.2. OTS-urile din proiectul de cooperare ICP convin asupra valorilor CZC disponibile pentru piața pentru ziua următoare în funcționare cuplată și le transmit operatorului mTMF. Operatorul mTMF elaborează documentul comun cu toate capacitățile disponibile pe interconexiunile implicate (din cadrul ICP) în procesul de cuplare și îl pune la dispoziția OPEED-urilor din ICP.

6.5.3. Fiecare OPEED publică valorile CZC relevante zonei în care acționează și care sunt disponibile procesului de cuplare nu mai târziu de ora **09:30 CET**.

6.5.4. În conformitate cu procedurile agreate în cadrul proiectului DE-AT-PL-4M MC, OTS-urile au dreptul să actualizeze valorile CZC dacă este necesar, dar nu mai târziu de ora **11:00 CET**.

6.5.5. Participanții au dreptul să transmită oferte, să modifice sau să anuleze ofertele deja înregistrate în sistemul de tranzacționare până la ora **12:00 CET**, care reprezintă ora de închidere a porții PZU. Ofertarea se face respectând prevederile *Secțiunii 6.3.: Ofertarea pe PZU*.

6.5.6. OPEED pune la dispoziția participanților la PZU rezultatele cuplării, în ore CET, prin intermediul confirmărilor de tranzacții, începând cu ora 12:57 CET.

6.5.7. Prețul de închidere a licitației corespunde intersecției curbilor agregate ale cererii și ofertei rezultate din combinarea ofertelor orare și a ofertelor bloc din piețele naționale participante, în limita capacității disponibile de interconexiune.

6.5.8. Fiecare tranzacție corespunde unei livrări de energie electrică la o putere constantă de-a lungul intervalului de tranzacționare respectiv.

6.5.9. OPEED transmite OPE notificările fizice pentru fiecare PRE, pentru fiecare interval de decontare de 15 minute, aferente tranzacțiilor încheiate pe PZU de către membrii PRE-ului respectiv, în ore CET, cel mai târziu la ora **14:30 CET**. Notificarea fizică a Schimburilor bloc cuprinde totdeauna 96 intervale de 15 minute (100/92 intervale, în zilele de schimbare a orei, după caz).

6.5.10. Orice întârziere a termenelor prevăzute în funcționarea normală a procesului de cuplare este notificată participanților la piață, fiind aplicate procedurile agreate pentru procesul de cuplare.

6.6. DECONTAREA

6.6.1. OPEED elaborează procedurile pentru realizarea funcțiilor specifice decontării conform prezentelor prevederi.

6.6.2. Fiecare solicitant care dorește să fie înregistrat în calitate de participant la PZU, inclusiv OTS în calitate de participant implicit, trebuie să deschidă un cont în numerar la o bancă comercială care îndeplinește criteriile prevăzute într-o procedură publică elaborată de OPEED, denumită în continuare bancă de decontare.

6.6.3. OPEED deschide un cont central al PZU la o bancă comercială de pe teritoriul României, pentru plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PZU.

6.6.4. OTS în calitate de agent de transfer deschide, pentru plățile aferente tranzacțiilor pe PZU, atât un cont în euro, cât și un cont în lei, la o bancă comercială din România participantă în casa de compensare automată și încheie o convenție cu banca prin care sumele în euro să fie schimbate în lei, iar în conformitate cu mandatul de debitare directă încheiat cu banca, contravaloarea obligațiilor de plată către OPEED să fie transferată în contul acestuia pe baza instrucțiunilor de debitare directă, respectiv sumele în lei să fie schimbate în euro conform obligațiilor de plată, iar contravaloarea acestora să fie transferată în contul agentului de transfer vecin.

6.6.5. Un solicitant care dorește să devină participant la PZU depune la OPEED, înainte de a transmite oferte de vânzare cu preț negativ/oferte de cumpărare energie electrică cu preț pozitiv, mandatul privind plata prin debitare directă încheiat cu banca sa de decontare care să permită OPEED încasarea sumelor la care este îndreptățit conform notelor de decontare.

6.6.6. OPEED are dreptul să solicite participantului la PZU constituirea unei garanții financiare înainte ca respectivul participant la PZU să transmită oferte de cumpărare cu prețuri pozitive sau oferte de vânzare cu prețuri negative; participantul implicit nu este obligat să constituie garanții financiare, dar ia toate măsurile astfel încât termenele de decontare să nu fie depășite din cauza lipsei de disponibilități în conturile sale de decontare.

6.6.7. OTS în calitate de agent de transfer stabilește termenele de plată și încasare aferente obligațiilor de plată, respectiv drepturilor de încasare zilnice către/de la OTS vecin conform valorii nete a fluxurilor transfrontaliere pe PZU pe interconexiunea respectivă, ținând seama de termenele de plată/încasare ale OPEED, respectiv ale OTS partener, și asigură sumele necesare în conturile de decontare astfel încât să asigure fluiditatea decontării pe PZU.

6.6.8. OPEED elaborează procedurile pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții financiare solicitate, procedurile privind realizarea și verificarea constituirii garanțiilor, precum și procedurile privind efectuarea plăților aferente tranzacțiilor pe PZU.

6.6.9. Pentru fiecare participant la PZU, OPEED determină zilnic valoarea în lei a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare, prin însumarea produselor dintre cantitățile și prețurile pentru toate tranzacțiile pe care respectivul participant la PZU le-a încheiat cu OPEED pe PZU pentru ziua de livrare corespunzătoare.

6.6.10. Separat pentru fiecare participant la PZU și pentru fiecare zi de livrare, OPEED întocmește o notă de decontare zilnică ce cuprinde toate valorile care trebuie debitate sau creditate în contul central al PZU.

6.6.11. OTS nu plătește tarife către OPEED aferente tranzacționării pe PZU în calitate de participant implicit la PZU.

6.6.12. OPEED pune la dispoziția fiecărui participant la PZU, înainte de sfârșitul zilei de tranzacționare, nota de decontare zilnică și transmite instrucțiunile de debitare directă către banca unde este deschis contul central al PZU, conform prevederilor unei proceduri publice elaborate de OPEED cu respectarea principiului de consultare publică.

6.6.13. Notele de decontare trebuie achitate prin mecanismul de debit direct în termenele prevăzute în procedura publică având acest obiect elaborată de OPEED. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul central al PZU.

6.7. LICITAȚIA SECUNDARĂ

6.7.1. Licitația Secundară se aplică în situația în care cel puțin unul dintre prețurile prag, stabilite la un minim de **-150 Euro/MWh** și respectiv un maxim de **+1.500 Euro/MWh**, este atins/depășit în oricare din zonele de ofertare din cadrul zonei cuplate SDAC, conform configurării acestora. Licitația secundară are rolul de a atenționa participanții la piață cu privire la apariția unei situații severe pe piață și de a oferi acestora posibilitatea de a contribui la relaxarea acesteia prin ajustarea în acest sens a ofertelor. Licitația secundară se poate organiza atât în regim normal de funcționare cuplată, cât și dacă rularea procesului de cuplare și distribuirea rezultatelor cuplării la OPEED-uri suferă întârzieri.

6.7.2. În regim de funcționare cuplată, coordonatorul procesului de cuplare pune la dispoziția OPEED-urilor rezultatele rulării algoritmului de cuplare. Dacă în urma verificării rezultatelor de către OPEED-uri rezultă intervale cu PIP în afara domeniului prețurilor prag, OPEED-ul în a cărei zonă de ofertare se înregistrează această situație va transmite o confirmare preliminară negativă coordonatorului procesului de cuplare cu menționarea existenței acestei situații.

6.7.3. Coordonatorul procesului de cuplare comunică tuturor OPEED-urilor necesitatea declanșării licitației secundare pentru toate zonele de ofertare cuplate. Organizarea licitației secundare prevede redeschiderea sesiunii de transmitere/modificare a ofertelor la atingerea/depășirea prețurilor prag, în fiecare din zonele de ofertare corespunzătoare piețelor cuplate, respectiv precizarea acțiunilor întreprinse de OPEED și participanții la piață, în conformitate cu regulile de cuplare agreeate în SDAC și cu regulile interne specifice.

6.7.4. Coordonatorul procesului de cuplare declanșează Comitetul de incidente în cadrul căruia se convine ora redeschiderii registrului ofertelor. Ca principiu general, se urmărește ca ora redeschiderii registrului ofertelor să nu depășească 10 minute de la momentul la care participanții la piață vor fi informați asupra declanșării licitației secundare.

6.7.5. La atingerea/depășirea prețurilor prag, OPEED transmite informarea de piață participanților în platforma de tranzacționare pe PZU prin mesajul: **ExC_01: Prețul prag a fost atins - Redeschiderea registrului ofertelor / Thresholds reached - Reopening of the order books**, precum și prin email printr-un mesaj detaliat în care sunt precizate intervalele în care s-a atins/depășit domeniul prețurilor prag și acțiunile permise participanților la PZU, conform Secțiunii curente privind licitația secundară. Mesajul agreeat în cadrul procesului de cuplare este general și menționează expres numai necesitatea introducerii de oferte, precizând faptul că se aplică regulile pieței locale cu respectarea principiului privind ofertarea și modificarea ofertelor doar pe intervalele pe care s-au obținut prețuri în afara domeniului prețurilor prag. Regulile pieței locale (din zona de ofertare România) sunt detaliate în articolele 6.7.7. - 6.7.8.

6.7.6. Licitația secundară implică redeschiderea porților de ofertare de către fiecare bursă pentru **15 minute**, indiferent unde s-au atins/depășit prețurile prag.

6.7.7. Pe perioada de redeschidere a registrului ofertelor sunt permise următoarele acțiuni ale participanților la PZU:

6.7.7.1. ofertarea numai pentru intervalele de tranzacționare în care s-au atins/depășit prețurile prag;

6.7.7.2. ofertarea în sensul îmbunătățirii situației pieței, respectiv:

- a. în cazul în care PIP a atins/a scăzut sub valoarea minimă a domeniului prețurilor prag, participanților la piață le sunt permise următoarele acțiuni asupra ofertelor orare:
 - i. să introducă/modifice ofertele de cumpărare în sensul creșterii cantității oferite la prețuri mai mari decât prețul prag minim sau în sensul creșterii prețurilor oferite;
 - ii. să introducă/modifice ofertele de vânzare în sensul scăderii cantității oferite la prețurile sub prețul prag minim sau în sensul creșterii prețurilor oferite;
- b. în cazul în care PIP a atins/depășit valoarea maximă a domeniului prețurilor prag, participanților la piață le sunt permise următoarele acțiuni asupra ofertelor orare:
 - i. să introducă/modifice ofertele de vânzare în sensul creșterii cantității oferite la prețuri mai mici decât prețul prag maxim sau în sensul reducerii prețurilor oferite;
 - ii. să introducă/modifice ofertele de cumpărare în sensul reducerii cantității la prețurile mai mari decât prețul prag maxim sau în sensul reducerii prețurilor oferite.

6.7.8. Pe perioada redeschiderii registrului ofertelor nu este permisă:

- a. modificarea (inclusiv ștergerea) ofertelor orare deja introduse până la ora de închidere a porții PZU pe intervalele orare neafectate de atingerea/depășirea prețurilor prag;
- b. introducerea, respectiv modificarea (inclusiv ștergerea) de oferte bloc sau oferte bloc interdependente de oferte bloc deja introduse anterior rulării procesului de stabilire a prețurilor de închidere a pieței și cantităților tranzacționate prin mecanismul de cuplare, care conțin intervale orare neafectate de atingerea/depășirea prețurilor prag.

6.7.9. După închiderea registrului ofertelor la ora menționată în mesajul **ExC_01: Prețul prag a fost atins - Redeschiderea registrului ofertelor / Thresholds reached - Reopening of the order books** transmis participanților la PZU, fiecare bursă retransmite coordonatorului noul registru al ofertelor în vederea rerulării algoritmului de cuplare.

6.7.10. PIP rezultate în urma desfășurării procedurii licitației secundare sunt confirmate ca rezultate ale cuplării piețelor, chiar dacă acestea în continuare nu se încadrează în domeniul prețurilor prag.

6.7.11. În cazul funcționării decuplate în zona România, dacă PIP rezultă în afara domeniului prețurilor prag, nu se aplică licitația secundară.

6.7.12. Domeniul prețurilor prag se poate modifica în conformitate cu regulile de cuplare agreeate la nivelul SDAC, participanții fiind informați cu cel puțin două zile calendaristice anterior aplicării noului domeniu al prețurilor prag care să determine declanșarea licitației secundare.

6.7.13. În situația în care în cadrul sesiunii de cuplare a avut loc deja procesul de decuplare parțială, licitația secundară nu se mai organizează datorită constrângerilor de timp, respectiv a riscului crescut de a se atinge termenul limită de decuplare totală (**14:00 CET**).

6.7.14. Dacă mesajul **ExC_01: Prețul prag a fost atins - Redeschiderea registrului ofertelor / Thresholds reached - Reopening of the order books** a fost transmis înainte de 12:45 CET, mesajul **ExC_02: Publicarea rezultatelor cuplării piețelor întârzie / Delay in Market Coupling Results publication** nu se mai transmite.

6.8. PUBLICAREA CU ÎNTÂRZIERE ȘI ACTUALIZAREA VALORILOR CZC

6.8.1. În funcționare normală valorile CZC sunt publicate la ora **09:30 CET**. OPCOM publică capacitățile pe interconexiunea România-Ungaria.

6.8.2. Ca urmare a unor motive tehnice sau datorită apariției unor probleme în procesul de determinare sau transfer al fișierului de valori CZC pot rezulta întârzieri ale publicării valorilor CZC.

6.8.3. În funcție de durata întârzierii procesului CZC, aceasta poate fi **de scurtă durată** sau **critică**, abordarea fiind diferită în ceea ce privește acțiunile derulate în piață și notificarea participanților.

6.8.4. În cazul întârzierii **de scurtă durată** participanții nu trebuie să întreprindă acțiuni suplimentare în piață. OPEED transmite notificări de informare participanților la piață prin care le comunică acestora următoarele:

- a) apariția unor întârzieri ale procesului de stabilire a CZC și întârzierea publicării acestora față de programul de publicare în regimul de funcționare normală, respectiv ora **09:30 CET**;
- b) publicarea valorilor CZC când acestea sunt disponibile, dar nu mai târziu de ora **11:15 CET**.

6.8.5. În cazul **întârzierii critice** a procesului CZC, adică mai mult de ora **11:15 CET**, se comunică participanților inițierea aplicării procedurii de ultimă instanță pentru riscul de decuplare descrisă în *Secțiunea 6.10.: Procedura de ultimă instanță - Funcționarea în regim decuplat*, aceștia fiind anunțați privind necesitatea efectuării unor acțiuni suplimentare în piață. OPEED transmite notificări de informare participanților la piață prin care le comunică acestora următoarele:

- a) apariția riscului de decuplare din motive de CZC, participanții la licitațiile explicite (organizate de JAO) fiind îndrumați să actualizeze ofertele pentru licitația explicită umbră conform procedurilor specifice JAO, notificare transmisă imediat după ora **11:15 CET** prin mesajul **UMM_02: Risc de decuplare parțială pe una sau mai multe interconexiuni / Risk of Partial Decoupling for one or more interconnectors**, care conține detalii privind interconexiunile pentru care există riscul de decuplare;
- b) publicarea valorilor CZC când acestea sunt disponibile, dar nu mai târziu de ora **11:30 CET**;
- c) dacă problema nu se rezolvă până la **11:30 CET**, se declară decuplarea parțială din motive de CZC. În acest caz se transmite participanților mesajul **UMM_03: Una sau mai multe interconexiuni se decuplează / One or more interconnectors decoupled**, care conține detalii privind de interconexiunile care se decuplează.

6.8.6. În cazul actualizării valorilor CZC, participanții vor fi notificați asupra modificării, aceștia fiind îndrumați pentru actualizarea ofertelor în condițiile noilor informații disponibile în piață.

6.9. ÎNTÂRZIAREA PROCESULUI DE CUPLARE

6.9.1. În funcționare normală rezultatele procesului de cuplare sunt distribuite entităților din procesul de cuplare SDAC (OPEED și OTS). Acestea sunt validate de OPEED-uri din perspectiva principiilor de cuplare și alocării pe portofolii în raport cu ofertele introduse și, ulterior, sunt transmise la **12:45 CET** OTS-urilor pentru validare din perspectiva fluxurilor transfrontaliere în raport cu capacitățile de transport transfrontaliere declarate.

6.9.2. În funcționare normală rezultatele procesului de cuplare sunt disponibile participanților după validarea acestora cât de curând după 12:45 CET dar nu mai devreme de ora **12:57 CET**. OPCOM publică rezultatele procesului de cuplare pe website de îndată ce acestea sunt disponibile și validate.

6.9.3. Ca urmare a unor probleme tehnice în sistemele informatice sau în procesul de comunicare dintre entitățile implicate, pot apărea întârzieri ale termenelor de publicare a rezultatelor prevăzute pentru funcționarea în regim normal. În funcție de durata întârzierii procesului de cuplare, întârzierea poate fi **de scurtă durată** sau **întârziere critică**, abordarea fiind diferită în ceea ce privește acțiunile derulate în piață și notificarea participanților.

6.9.4. În cazul întârzierii **de scurtă durată**, participanții nu trebuie să întreprindă acțiuni suplimentare în piață. OPEED transmite notificări de informare participanților la piață prin care comunică acestora următoarele:

a) apariția unor întârzieri ale procesului de cuplare și întârzierea publicării rezultatelor cuplării față de programul de publicare a acestora în regimul de funcționare normală, notificare efectuată cât de curând după 12:45 CET și dar nu mai devreme de **ora 12:57 CET**. În cazul în care se aplică prevederile din *Secțiunea 6.7.: Licitația secundară* (situație care generează întârzierea proceselor normale) și a fost realizată comunicarea corespunzătoare participanților la piață prin mesajul **ExC_01: Prețul prag a fost atins - Redeschiderea registrului ofertelor / Thresholds reached - Reopening of the order books** a fost transmis, acest mesaj nu se mai transmite;

b) publicarea rezultatelor cuplării când acestea sunt disponibile.

6.9.5. În cazul **întârzierii critice** a proceselor, se comunică participanților inițierea aplicării procedurii de ultimă instanță, aceștia fiind anunțați privind necesitatea unor acțiuni suplimentare în piață. OPEED transmite notificări de informare participanților la piață prin care le comunică acestora apariția riscului de decuplare, respectiv decizia decuplării. În funcție de situația decuplării, termenele de transmitere a comunicărilor și comunicările diferă, acestea fiind detaliate în *Secțiunea 6.10 – Procedura de ultimă instanță: Funcționarea în regim decuplat*.

6.10. PROCEDURA DE ULTIMĂ INSTANȚĂ: FUNCȚIONAREA ÎN REGIM DECUPLAT

6.10.1. Atunci când, pentru o anumită zi de livrare, nu e posibil să se aloce prin licitație implicită capacitatea de transport disponibilă pentru livrare ziua următoare în porțiuni din zona cuplată SDAC, se trece la funcționarea **decuplată parțial** a piețelor, respectiv se decuplează, după caz, interconexiuni și/sau zone de ofertare. Pentru interconexiunile și/sau zonele de ofertare decuplate se organizează soluții de rezervă de tranzacționare energie electrică și alocare de capacitate specifice la nivel local/regional. Restul zonelor de ofertare rămân cuplate și se aplică algoritmul de cuplare pentru tranzacționarea implicită comună.

6.10.2. Atunci când, pentru o anumită zi de livrare, nu e posibil să se aloce prin licitație implicită capacitatea de transport disponibilă pentru livrare ziua următoare în întreaga zonă cuplată SDAC pentru că nu sunt disponibile rezultatele cuplării sau sunt respinse în urma procesului de validare, se realizează **decuplarea totală** a piețelor, respectiv se decuplează toate regiunile participante la soluția SDAC. În acest caz se organizează soluții de tranzacționare energie electrică și alocare de capacitate de rezervă specifice la nivel local/regional pentru toate regiunile. În cazul regiunii aferente proiectului de cooperare Interim Coupling (ICP), în urma decuplării totale, tranzacționarea de energie electrică se organizează local de către fiecare OPEED în zona de ofertare în care activează, iar alocarea de capacitate este organizată prin licitații explicite umbră de către JAO.

6.10.3. În cazul decuplării zonei de ofertare România, capacitatea de transport pe interconexiunea România-Ungaria se alocă prin licitație explicită umbră organizată de JAO pe orizontul de timp ziua următoare, realizată conform prevederilor procedurilor JAO relevante. Tranzacționarea locală a energiei electrice în zona de ofertare România se face prin aplicarea aceluiași algoritm ca și la funcționarea cuplată, și anume algoritmul Euphemia.

6.10.4. Funcționarea decuplată este o procedură de ultimă instanță și se aplică în urma deciziei comune la nivelul cuplării SDAC luată în cadrul Comitetului de incidente.

6.10.5. Decuplarea, fie aceasta parțială sau totală, poate fi necesară în două categorii de situații, cărora le corespund acțiuni specifice, termene limită diferite pentru notificarea participanților, determinate de necesitatea prelungirii sau nu a orei de închidere a PZU, astfel încât participanții să aibă suficient timp pentru a-și adapta ofertele în noul context de piață:

a) **Decuplare timpurie**, în care situația critică care conduce la decuplare este cunoscută în avans, aceasta conducând la decuplare în ziua anterioară zilei curente și în care decuplarea se decide suficient de devreme astfel încât ora de închidere a porții de ofertare pe PZU să poată rămâne cea din procesul de funcționare cuplată în regim normal (**12:00 CET**), respectiv termenul de declarare a decuplării timpurii fiind cel mai târziu **10:30 CET**;

b) **Decuplare cunoscută în timpul sesiunii de tranzacționare**, în care situația critică conduce la decuplare ce se manifestă în timpul sesiunii curente de tranzacționare și care se aplică în cazul în care decuplarea se decide la un moment de timp apropiat (mai devreme sau mai târziu) de ora de publicare a rezultatelor PZU pentru funcționarea cuplată a piețelor, situație care necesită redeschiderea registrului ofertelor pentru a permite participanților revizuirea și ajustarea ofertelor în noul context de piață.

6.10.6. În conformitate cu procedurile agreate la nivelul cuplării SDAC, în cazul apariției unor probleme grave care împiedică finalizarea procesului de cuplare, se declanșează Comitetul de incidente conform procedurilor operaționale agreate.

6.10.7. Dacă este cazul, părțile din zona cuplată SDAC aplică procedurile de rezervă agreate în vederea încercării de finalizare a procesului de cuplare. Depășirea termenelor de derulare a procesului de cuplare în regim normal și a celor prevăzute prin procedurile de rezervă agreate este adusă la cunoștința participanților prin notificarea apariției riscului de decuplare.

6.10.8. Dacă și după aplicarea procedurilor de rezervă, soluția decuplării apare ca necesară, Comitetul de incidente decide realizarea decuplării și aplicarea procedurilor specifice situației de decuplare.

6.10.9. OPEED notifică participanții la piața de energie electrică cu privire la decizia de decuplare și aplicarea prevederilor secțiunii prezente, comunicând etapele ce trebuie urmate pentru finalizarea cu succes a sesiunii de tranzacționare în contextul decuplării.

6.10.10. Ofertarea pe PZU se face respectând prevederile *Secțiunii 6.3. Ofertarea pe PZU*.

6.10.11. Orarul de ofertare pe PZU conform prezentei secțiuni este corelat cu orarul de ofertare pentru licitația umbră explicită pentru alocarea de capacitate de interconexiune conform prevederilor procedurilor JAO aferente, astfel încât participanții să cunoască rezultatele licitației umbră de alocare explicită a capacității de interconexiune cu suficient timp înainte de închiderea porții PZU și să își poată ajusta ofertele (dacă este cazul) corespunzător acestora. Rezultatele licitațiilor explicite umbră se publică pe website-ul JAO conform regulilor JAO relevante.

A) Decuplarea totală timpurie (decuplare cunoscută în avans)

6.10.12. Decuplarea timpurie se aplică ca urmare a menținerii unei/unor probleme apărute în sesiunea anterioară de cuplare a piețelor care au condus la decuplare totală a sesiunii de tranzacționare din ziua anterioară zilei curente, care nu pot fi soluționate până la *termenul limită de decuplare timpurie* în ziua curentă, respectiv ora **10:30 CET**.

6.10.13. În cazul în care devine evident că există riscul de decuplare totală timpurie, se vor aplica procedurile interne de tranzacționare specifice fiecărei piețe. OPEED transmite fără întârziere participanților la piață comunicarea privind apariția riscului de decuplare timpurie și necesitatea actualizării ofertelor pentru licitația explicită umbră. Comunicarea de risc de decuplare timpurie se transmite participanților la piață la ora **10:00 CET**, prin mesajul **ExC_03b: Întârziere suplimentară a procesului de cuplare a piețelor / Further delay of the Market Coupling Session**.

6.10.14. În cazul în care problema nu poate fi rezolvată, Comitetul de incidente decide aplicarea decuplării piețelor nu mai târziu de **10:30 CET**. OPEED transmite fără întârziere comunicarea participanților la piață. Comunicarea de decuplare timpurie se transmite participanților prin mesajul **ExC_05b: Decuplare totală cunoscută în avans / Full Decoupling known in advance**. Pentru tranzacționarea organizată la nivel local/regional ora de închidere a porții de ofertare pe PZU rămâne ora **12:00 CET**.

6.10.15. În cazul decuplării totale cunoscute în avans, OPCOM rulează izolat sesiunea de tranzacționare. Poarta de transmitere a ofertelor se închide la ora **12:00 CET**. OPEED generează și pune la dispoziția participanților confirmările de tranzacții de îndată ce rezultatele procesului local de tranzacționare sunt disponibile, dar nu mai

târziu de ora prevăzută pentru regimul normal în funcționare cuplată, respectiv ora **12:57 CET**. În acest caz, nu se organizează licitație secundară chiar dacă prețurile de închidere a pieței se situează în afara domeniului prețurilor prag.

6.10.16. OPEED transmite OPE notificările fizice corespunzătoare tranzacțiilor încheiate pe PZU în ore CET cel mai târziu la ora **14:30 CET**, ca în procesul de funcționare normală în regim cuplat.

B) Decuplarea totală declarată în timpul procesului de cuplare

6.10.17. Decuplarea totală declarată în timpul procesului de cuplare se aplică ca urmare a unor probleme grave apărute în ziua curentă în cadrul procesului de cuplare a piețelor care împiedică publicarea rezultatelor cuplării (rezultatele nu sunt disponibile sau nu au fost confirmate până la ora 14:00 CET sau au fost respinse în urma procesului de validare), probleme care nu pot fi soluționate până la *termenul limită de decuplare totală*, respectiv ora **14:00 CET**.

6.10.18. În cazul în care rezultatele preliminare ale procesului de cuplare nu sunt disponibile părților din procesul de cuplare SDAC (OPEED și OTS) până la ora prevăzută în regim normal de funcționare cuplată, respectiv ora **12:45 CET**, OPEED transmite participanților la piață comunicarea privind întârzierea publicării rezultatelor cuplării prin mesajul **ExC_02: Publicarea rezultatelor cuplării piețelor întârzie / Delay in Market Coupling Results publication**.

6.10.19. În cazul în care rezultatele procesului de cuplare nu sunt disponibile participanților până la ora **13:05 CET**, OPEED transmite participanților la piață încă o comunicare privind întârzierea publicării rezultatelor cuplării prin mesajul **UMM_01a: Delay in final Market Coupling Results publication / Întârzierea publicării rezultatelor finale ale procesului de cuplare**.

6.10.20. În cazul în care rezultatele preliminare ale procesului de cuplare nu sunt disponibile părților din procesul de cuplare SDAC până la ora **13:30 CET**, OPEED transmite participanților la piață comunicarea privind apariția riscului de decuplare și necesitatea actualizării ofertelor pentru licitația explicită umbră. Comunicarea de risc de decuplare totală se transmite participanților la piață la ora **13:30 CET** prin mesajul **ExC_03b: Întârziere suplimentară a procesului de cuplare a piețelor / Further delay of the Market Coupling Session**.

6.10.21. În cazul în care problema nu poate fi rezolvată, Comitetul de incidente decide decuplarea totală a piețelor nu mai târziu de ora **14:00 CET**. OPEED transmite fără întârziere comunicarea participanților la piață. Se redeschide registrul ofertelor în vederea reofertării luând în considerare funcționarea decuplată, cât de curând după ora **14:00 CET**, dar nu mai târziu de ora **14:10 CET**, pentru o perioadă de **15 de minute** după momentul publicării rezultatelor licitației umbră pentru alocarea capacităților de interconexiune, în vederea actualizării ofertelor pe PZU în condițiile prevederilor prezentei proceduri. Comunicarea de decuplare totală în timpul procesului de cuplare se transmite participanților prin mesajul **ExC_04b: Decuplare totală / Full Decoupling**.

6.10.22. În cazul decuplării totale cunoscută în timpul procesului de cuplare, OPCOM rulează izolat sesiunea de tranzacționare. OPEED generează și pune la dispoziția participanților Confirmările de tranzacții de îndată ce rezultatele procesului local de tranzacționare sunt disponibile.

6.10.23. În situația în care a fost transmisă comunicarea **ExC_03b: Întârziere suplimentară a procesului de cuplare a piețelor / Further delay of the Market Coupling Session** dar problema apărută se soluționează și procesul de cuplare se continuă, termenul limită de notificare va fi **15:00 CET**.

6.10.24. În situația în care a fost transmisă comunicarea **ExC_04b: Decuplare totală / Full Decoupling**, termenul limită de notificare va fi **15:30 CET**.

C) Decuplarea parțială timpurie

6.10.25. Decuplarea parțială timpurie se aplică ca urmare a menținerii unei/unor probleme apărute în sesiunea anterioară de cuplare a piețelor care au condus la decuplare în ziua anterioară zilei curente și care nu pot fi soluționate până la *termenul limită de decuplare parțială timpurie*, respectiv ora **10:30 CET**.

6.10.26. În cazul în care continuă să existe o problemă în funcționarea regiunii cuplate care a condus la decuplare în ziua anterioară zilei curente și aceasta nu este rezolvată până la ora **10:00 CET**, OPEED transmite fără întârziere participanților la piață comunicarea privind apariția riscului de decuplare parțială. Comunicarea cuprinde detalii privind zonele/OPEED-urile și interconexiunile/profilele aferente afectate care se decuplează în scopul informării participanților asupra noului context al pieței și se transmite participanților la piață la ora **10:00 CET**, prin mesajul **ExC_03a: Risc de Decuplare parțială / Risk of Partial Decoupling**.

6.10.27. În cazul în care problema nu poate fi rezolvată, se ia decizia decuplării timpurii parțiale a zonei de ofertare/OPEED-ului și a interconexiunilor/profilelor aferente afectate nu mai târziu de **10:30 CET**. OPEED transmite fără întârziere comunicarea participanților la piață. Comunicarea de decuplare parțială timpurie se transmite participanților prin mesajul **ExC_05a: Decuplare parțială cunoscută în avans / Partial Decoupling known in advance**.

6.10.28. În cazul decuplării parțiale timpurii, tranzacționarea energiei electrice se realizează local, ora de închidere a ofertării fiind 12:00 CET, ca pentru funcționarea cuplată în regim normal. Termenul de transmitere a notificărilor rămâne ora 14:30 CET. Pe interconexiunile decuplate parțial se vor organiza licitații explicite umbră.

D) Decuplarea parțială din motive de CZC

6.10.29. Decuplarea parțială din motive de CZC (decuplare în categoria decuplării cunoscută în timpul sesiunii de tranzacționare curentă) se aplică ca urmare a imposibilității furnizării CZC pe una sau mai multe interconexiuni din cadrul cooperării ICP până la *termenul limită de decuplare parțială din motive de CZC*, respectiv ora **11:30 CET**.

6.10.30. În cazul decuplării parțiale din motive de CZC este posibilă considerarea valorii zero pentru interconexiunile lipsă sau care sunt afectate de problema apărută, astfel că procesul de cuplare continuă fără a fi, practic, afectat. Din acest motiv, din perspectiva SDAC, această situație de decuplare parțială nu este considerată o decuplare în sine.

6.10.31. În cazul decuplării parțiale din motive de CZC poarta de ofertare se închide tot la ora **12:00 CET**, ca în regim normal de funcționare cuplată.

6.10.32. În cazul în care apare o problemă care ar conduce la decuplarea parțială din motive de CZC pe una sau mai multe interconexiuni, OPEED transmite fără întârziere participanților la piață comunicarea privind apariția riscului de decuplare parțială din motive de CZC. Comunicarea cuprinde detalii privind interconexiunile care se decuplează (prin considerarea capacităților zero) în scopul informării participanților asupra noului context al pieței și se transmite participanților la piață la ora **11:15 CET**, prin mesajul **UMM_02: Risc de decuplare parțială pe una sau mai multe interconexiuni / Risk of Partial Decoupling for one or more interconnectors**.

6.10.33. În cazul în care problema nu poate fi rezolvată, se ia decizia decuplării prin considerarea capacității zero pe interconexiunile/profilele afectate nu mai târziu de **11:30 CET**. OPEED transmite fără întârziere comunicarea participanților la piață. Comunicarea de decuplare parțială din motive de CZC se transmite participanților prin mesajul **UMM_03: Una sau mai multe interconexiuni se decuplează / One or more interconnectors decoupled**.

6.10.34. În cazul decuplării parțiale din motive de CZC pe interconexiunile decuplate parțial se vor organiza licitații explicite umbră pentru alocarea de capacitate de transport.

6.10.35. În cazul decuplării parțiale din motive de CZC termenul de transmitere a notificărilor rămâne ora **14:30 CET**, ca în regim normal de funcționare.

E) Decuplarea parțială din alte motive decât lipsă de CZC

6.10.36. Decuplarea parțială din alte motive decât lipsă de CZC (decuplare în categoria decuplării cunoscută în timpul sesiunii de tranzacționare curentă) se aplică ca urmare a disfuncționalității sistemelor locale ale unuia sau mai multor OPEED-uri cu condiția ca disfuncționalitatea să fie cunoscută până la ora 12:20 CET sau în cazul în care CZC nu pot fi furnizate ca date de intrare în algoritmul de cuplare de niciunul din OPEED-urile responsabile pentru interconexiunile respective. Decuplarea parțială din motive fără legătură cu CZC se poate decide până la *termenul limită de decuplare parțială din motive ce nu au legătură cu CZC*, respectiv ora **12:45 CET**.

6.10.37. În cazul decuplării parțiale din alte motive decât lipsă de CZC necesită eliminarea zonei de ofertare/OPEED-ului afectat, precum și a interconexiunilor conexe afectate direct din algoritmul de cuplare.

6.10.38. În cazul decuplării parțiale din motive fără legătură cu CZC poarta de ofertare se redeschide pentru **15 minute** pentru zonele rămase în cuplare pentru a permite adaptarea ofertelor participanților la noul context de piață, dacă este cazul.

6.10.39. În cazul în care apare o problemă care ar conduce la decuplarea parțială din motive fără legătură cu CZC, OPEED transmite fără întârziere participanților la piață comunicarea privind apariția riscului de decuplare parțială din alte motive decât lipsă de CZC. Comunicarea cuprinde detalii privind zonele/OPEED-urile și interconexiunile/profilele aferente care se decuplează în scopul informării participanților asupra noului context al pieței și se transmite participanților la piață la ora **12:25 CET**, prin mesajul **ExC_03a: Risc de Decuplare parțială / Risk of Partial Decoupling**.

6.10.40. În cazul în care problema nu poate fi rezolvată, se ia decizia decuplării zonei de ofertare/OPEED-ului afectat precum și a interconexiunilor/profilelor conexe afectate direct prin eliminarea acestora din algoritmul de cuplare nu mai târziu de **12:45 CET**. OPEED transmite fără întârziere comunicarea participanților la piață. Comunicarea de decuplare parțială din motive fără legătură cu CZC se transmite participanților prin mesajul **ExC_04a: Decuplare parțială – Redeschiderea registrului ofertelor / Partial Decoupling – Reopening of the order books**.

6.10.41. În cazul decuplării parțiale din motive fără legătură cu CZC, pe interconexiunile decuplate parțial se vor organiza licitații explicite umbră.

6.10.42. În cazul în care finalizarea procesului de cuplare întârzie se aplică prevederile menționate la secțiunea Decuplarea totală declarată în timpul procesului de cuplare corespunzătoare termenelor atinse.

F) Situații în care nu se pot încheia tranzacții

6.10.43. În cazul în care, din cauza nefuncționării sau funcționării defectuoase a sistemului de tranzacționare, în urma aplicării procedurii de ultimă instanță (tranzacționarea decuplată) nu se poate determina PIP pentru zona de ofertare națională, OPEED informează imediat participanții la PZU, OTS și ANRE că nu este posibilă închiderea pieței, iar PIP este declarat la valoarea din intervalul de tranzacționare respectiv al zilei anterioare, care este ziua bancară anterioară, dacă incidentul are efect asupra unei zile bancare sau ziua nebanară anterioară, dacă incidentul are efect asupra unei zile nebanare.

6.11. STABILIREA CANTITĂȚILOR ȘI A PREȚULUI DIN TRANZACȚIONARE

A) Algoritmul utilizat

6.11.1. Pentru tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare, atât în regim cuplat, cât și în regim decuplat, se folosește algoritmul Euphemia pentru cuplarea prin preț a regiunilor în vederea creării pieței interne europene de energie electrică, care urmărește maximizarea bunăstării sociale la nivelul piețelor cuplate, și anume a sumei dintre surplusul vânzătorului (diferența dintre valoare volumului tranzacționat și valoare ofertei aferentă volumului tranzacționat), surplusul cumpărătorului (diferența dintre valoare ofertei aferentă volumului tranzacționat și valoarea volumului tranzacționat) și renta aferentă congestiilor pe liniile de interconexiune (fluxul pe interconexiune înmulțit cu diferența prețurilor zonelor de ofertare care încadrează interconexiunea).

6.11.2. Tranzacționarea se desfășoară zilnic conform regulilor agreeate la nivelul zonei europene cuplate, SDAC, precum și a regulilor agreeate în cadrul proiectului ICP.

B) Reguli specifice privind stabilirea prețului

6.11.3. În cazul funcționării cuplate a piețelor, prețul este stabilit în Euro cu 2 (două) zecimale de către algoritmul de cuplare. Prețul este convertit în RON folosind același curs valutar utilizat pentru conversia ofertelor din zona națională de ofertare la crearea registrului ofertelor. Prețul astfel obținut și rotunjit la 2 (două) zecimale reprezintă prețul de încheiere a tranzacțiilor în zona națională de ofertare.

6.11.4. OPEED completează curbele ofertelor orare astfel:

- a) Dacă cel mai mare preț cerut prin ofertele de vânzare este mai mic decât prețul maxim al scalei de preț pentru PZU, atunci se va adauga o pereche fictivă la vânzare cu o cantitate egală cu zero și un preț egal cu prețul maxim al scalei;
- b) Dacă cel mai mic preț cerut prin ofertele de cumpărare este mai mare decât prețul minim al scalei de preț pentru PZU, atunci se va adauga o pereche fictivă la cumpărare cu o cantitate egală cu zero și un preț egal cu prețul minim al scalei.

6.11.5. În cazul în care, în urma aplicării procedurii normale sau în urma aplicării procedurii de ultimă instanță, nu se poate determina PIP pentru zona de ofertare națională din motive referitoare la situația pieței, cum ar fi: lipsa cererii, lipsa ofertei sau neintersectarea curbei cererii cu cea a ofertei, OPEED informează imediat participanții la PZU, OTS și ANRE că situația pieței nu permite determinarea PIP, iar PIP este declarat la o valoare calculată astfel (a se vedea Anexa 3 la prezenta procedură pentru reprezentarea grafică):

- a) dacă nu există oferte de cumpărare, PIP declarat este egal cu media aritmetică între pragul minim al domeniului prețurilor prag și cel mai mic preț al ofertelor de vânzare;
- b) dacă nu există oferte de vânzare, PIP declarat este egal cu media aritmetică între pragul maxim al domeniului prețurilor prag și cel mai mare preț al ofertelor de cumpărare;
- c) dacă nu există intersecție între curba cererii și curba ofertei, PIP declarat este egal cu media aritmetică între cel mai mare preț al ofertei de cumpărare și cel mai mic preț al ofertei de vânzare.

6.11.6. În cazul în care, în urma aplicării procedurii de ultimă instanță, nu se poate determina PIP pentru zona de ofertare națională din motive referitoare la funcționarea sistemelor informatice, OPEED informează imediat participanții la PZU, OTS și ANRE că nu este posibilă închiderea pieței, iar PIP este declarat la valoarea sa stabilită sau declarată, după caz, pentru intervalul de tranzacționare respectiv al zilei anterioare, care este ziua bancară anterioară, dacă incidentul are efect asupra unei zile bancare, sau ziua nebanară anterioară, dacă incidentul are efect asupra unei zile nebanare.

C) Principii privind executarea ofertelor și stabilirea cantităților tranzacționate

6.11.7. Ofertele orare de vânzare la preț mai mic și ofertele orare de cumpărare la preț mai mare decât PIP sunt executate în întregime.

6.11.8. Ofertele orare de vânzare la preț mai mare și ofertele orare de cumpărare la preț mai mic decât PIP sunt respinse.

6.11.9. Ofertele orare pot să nu fie executate sau să fie executate parțial sau total pentru cantitățile oferite la vânzare/cumpărare la prețuri egale cu PIP.

6.11.10. Condiția de executare a unei oferte bloc: pentru oferta bloc de vânzare, aceasta este acceptată dacă prețul mediu per MW tranzacționat în cadrul blocului este cel puțin egal cu prețul de ofertă al blocului, iar pentru oferta bloc de cumpărare, prețul mediu per MW tranzacționat în cadrul blocului este cel mult egal cu prețul de ofertă al blocului.

6.11.11. În principiu, o ofertă bloc independentă este executată dacă se îndeplinește condiția de executare a ofertei bloc.

6.11.12. Situațiile posibile de executare sau neexecutare a ofertelor bloc sunt următoarele:

- a) o ofertă bloc independentă nu este executată dacă nu se îndeplinește condiția ofertei bloc;
- b) o ofertă bloc independentă poate să nu fie executată chiar dacă se îndeplinește condiția ofertei bloc. Aceste oferte se resping prin rularea algoritmului de cuplare și se numesc oferte bloc respinse în mod paradoxal.
- c) o ofertă bloc interdependentă care este ofertă bloc „părinte” (ofertă a cărei acceptare se poate face prin îndeplinirea condiției de executare a ofertei bloc, independent de alte oferte) poate fi executată chiar dacă nu se îndeplinește condiția ofertei bloc în situația în care oferta bloc „copil” (ofertă a cărei acceptare este condiționată suplimentar de acceptarea altei oferte bloc, numită ofertă bloc „părinte”) a sa completează prețul mediu per MW tranzacționat în cadrul blocului astfel încât, per total, să se respecte condiția de executare a ofertei bloc „părinte”.

6.12. CONFIRMAREA TRANZACȚIILOR**A) Emiterea confirmărilor tranzacțiilor**

6.12.1. Tranzacțiile pe PZU se încheie în fiecare zi de tranzacționare și reprezintă angajamente ferme ale participanților la PZU.

6.12.2. Fiecare tranzacție corespunde unui interval de tranzacționare exprimat în ore CET aferent zilei de livrare pentru care s-a încheiat tranzacția.

6.12.3. La ora 12:45 CET în regim normal de funcționare cuplată, rezultatele procesului de cuplare validate de către toate OPEED-uri din perspectiva alocării pe portofolii sunt transmise OTS în vederea validării fluxurilor transfrontaliere în raport cu capacitățile declarate. În urma acestei validări rezultatele procesului de cuplare reprezintă rezultatele finale ale procesului de cuplare și OPEED pune la dispoziția participanților, nu mai devreme de ora **12:57 CET** a zilei de tranzacționare, confirmările de tranzacție, separat pentru fiecare interval de tranzacționare, exprimat în ore CET și pentru fiecare zi de livrare, în ore CET.

6.12.4. În regim de funcționare normală, confirmările de tranzacții sunt generate în mod automat de sistemul de tranzacționare al PZU de îndată ce se închide poarta de matching și se deschide poarta pentru publicarea rezultatelor tranzacțiilor (punerea la dispoziția participanților a confirmărilor de tranzacții). În cazul întârzierii rezultatelor cuplării, confirmările de tranzacții sunt puse la dispoziția participanților la piață de îndată ce procesul de tranzacționare s-a încheiat.

6.12.5. Confirmările de tranzacții puse la dispoziția participanților vor conține următoarele informații:

- Ziua de livrare;
- Tipul de ofertă: ofertă orară (SHB) sau ofertă bloc (BLB);
- Sensul ofertei: vânzare sau cumpărare;
- Intervalul orar, respectiv intervalul de definiție a blocului în ore CET pentru care s-a încheiat tranzacția;
- Codul de identificare al tranzacției;
- Versiunea ofertei care a intrat în tranzacție;
- Detaliile ofertei: perechile preț-cantitate;
- Cantitatea tranzacționată și PIP.

B) Întârzierea generării confirmărilor de tranzacții

6.12.6. În situația apariției unor întârzieri ale procesului de cuplare și întârzierii publicării rezultatelor cuplării față de programul de publicare a acestora în regimul de funcționare normală, respectiv dacă rezultatele preliminare ale procesului de cuplare nu sunt validate de către OPEED-uri până la ora prevăzută în regim normal de funcționare cuplată, respectiv ora **12:45 CET**, OPEED transmite participanților la piață comunicarea privind întârzierea publicării rezultatelor cuplării prin mesajul **ExC_02: Publicarea rezultatelor cuplării piețelor întârzie / Delay in Market Coupling Results publication**.

6.12.7. În situația apariției unor întârzieri ale procesului de cuplare și întârzierii publicării rezultatelor cuplării față de programul de publicare a acestora în regimul de funcționare normală, publicarea rezultatelor cuplării se va realiza de îndată ce acestea sunt validate de părțile implicate în procesul de cuplare (OPEED-uri și OTS-uri), dar nu mai târziu de termenul limită de decuplare totală.

6.12.8. În situația decuplării totale a piețelor, OPEED generează și pune la dispoziția participanților confirmările de tranzacții de îndată ce rezultatele procesului intern de tranzacționare sunt disponibile.

6.12.9. În cazul situațiilor în care participanții nu pot accesa confirmările de tranzacții, OPEED va notifica participanții și OTS asupra situației apărute, va deschide canalele de comunicație prin e-mail prevăzute în *Secțiunea 6.13.: Situațiile de urgență* și va transmite confirmările de tranzacții în cel mai scurt timp posibil.

C) Contestații la confirmările de tranzacții

6.12.10. Participanții la PZU au la dispoziție 20 de minute de la momentul punerii la dispoziție/transmiterii prin canale alternative a confirmărilor de tranzacții pentru a transmite contestații la confirmările de tranzacții.

6.12.11. Dacă participantul nu transmite contestații la confirmările de tranzacții în intervalul de timp prevăzut, tranzacțiile se consideră acceptate.

6.12.12. Contestațiile sunt înregistrate în sistemul de tranzacționare al PZU prin interfața web în timp real.

6.12.13. Orice contestație transmisă nu exonerează Participantul la PZU în cauză de îndeplinirea obligațiilor rezultate din tranzacțiile contestate.

6.13. SITUAȚIILE DE URGENȚĂ

6.13.1. Situațiile de urgență privind funcționarea defectuoasă a sistemului de tranzacționare și a căilor de comunicație proprii ale OPEED și ale participanților la PZU se aplică atunci când pe această piață apare cel puțin una dintre următoarele situații:

- a) atunci când din cauza nefuncționării sau funcționării defectuoase a căilor de comunicație proprii, unul sau mai mulți participanți la PZU nu pot transmite ofertele de vânzare/cumpărare pe PZU către, sau recepționa confirmările de tranzacție de la OPEED;
- b) atunci când din cauza nefuncționării sau funcționării defectuoase a căilor de comunicație proprii, OPEED nu poate recepționa ofertele transmise de participanții la PZU sau nu poate transmite confirmările de tranzacții către aceștia și notificările fizice către OTS.

6.13.2. Responsabilitățile care revin OPEED, OTS și participanților la Piața pentru Ziua Următoare, privitor la cazurile de urgență menționate sunt precizate în Tabelul următor:

Nr. crt.	Caz 6.10.1.	Acțiune	Responsabil
1	a)	Deschiderea unui canal de comunicație alternativ de acces la internet	Participanții la PZU și OTS
2		Notificarea OPEED prin e-mail asupra situației create și transmiterea datelor atașate la e-mail-ul de notificare și/sau recepționarea datelor prin e-mail de la OPEED	
3	b)	Deschiderea unui canal de comunicație alternativ de acces la internet	OPEED
4		Notificarea OTS și participanților la piață, prin e-mail asupra situației create, transmiterea și/sau recepționarea datelor prin e-mail către/de la OPEED	

6.14. COMUNICAREA OPEED ÎN CADRUL PROCESULUI DE CUPLARE

6.14.1. OPEED realizează comunicarea cu partenerii implicați în procesul de cuplare respectând întocmai prevederile procedurilor operaționale agreeate la nivelul SDAC, precum și al proiectului Interim Coupling.

6.14.2. Participanții la PZU vor fi informați în cel mai scurt timp posibil despre orice eveniment ce are legătură cu procesul de tranzacționare la care aceștia iau parte, prin intermediul platformei de tranzacționare, poștei electronice, website-ul OPCOM, în funcție de situație.

6.14.3. OPEED asigură în permanență comunicarea cu participanții la PZU prin comunicările operaționale al cărui conținut este agreeat la nivelul proiectului Interim Coupling în scopul asigurării informării în egală măsură și simultane a tuturor participanților la piețele cuplate și desfășurării eficiente a procesului de tranzacționare.

6.14.4. Mesajele operaționale agreeate în procesul de cuplare la nivelul SDAC, la nivelul proiectului de cooperare Interim Coupling, precum și mesajele adaptate local destinate comunicării cu participanții la PZU sunt prezentate în documentul *Mesaje operaționale* disponibil pe website-ul OPCOM în meniul *Tranzacționare – Produse / Piața pentru Ziua Următoare / Înregistrare, Convenție, Proceduri*.

6. ANEXE

ANEXA 1 – TIPURI DE OFERTE DISPONIBILE ÎN SISTEMUL LOCAL DE TRANZACȚIONARE

1. În sistemul de tranzacționare al PZU pot fi introduse oferte bloc independente și oferte bloc interdependente.
2. Caracteristicile ofertelor bloc implementate în sistemul de tranzacționare sunt:
 - 2.1. Tipul *Totul sau Nimic*, respectiv ofertele bloc pot fi acceptate în integralitatea lor sau dacă nu, respinse integral;
 - 2.2. Perioada de definiție a blocului este formată din minim 2 intervale de tranzacționare;
 - 2.3. Perioada de definiție a blocului este formată din intervale de tranzacționare consecutive;
 - 2.4. Prețul de definiție a blocului este prețul unitar de ofertă, respectiv:
 - a) Prețul minim acceptat per MWh pentru toată energia ofertată în cadrul unui bloc de vânzare;
 - b) Prețul maxim oferit per MWh pentru toată energia ofertată în cadrul unui bloc de cumpărare.
 - 2.5. Cantitatea de definiție a blocului este aceeași pentru toate intervalele de tranzacționare din perioada de definiție a blocului.
3. Caracteristicile ofertelor bloc interdependente:
 - 3.1. Oferta bloc tip „copil” este o ofertă bloc a cărei acceptare depinde de acceptarea unei alte oferte bloc, numită ofertă bloc „părinte”;
 - 3.2. Algoritmul Euphemia permite și executarea unei familii de oferte bloc pentru care, în cazul ofertelor bloc de vânzare, valoarea totală a blocului „părinte”, calculată la PIP, este mai mică decât valoarea de ofertă, respectiv în cazul ofertelor bloc de cumpărare, este mai mare decât valoarea de ofertă, cu condiția ca valoarea ofertei „copil” să compenseze, în termeni de bunăstare, această diferență;
4. Limite corespunzătoare ofertelor bloc:
 - 4.1. Cantitatea minimă de definiție a blocului este de **0,1 MWh**;
 - 4.2. Cantitatea maximă de definiție pentru ofertele bloc este de **400 MWh**, aceasta valoare putând fi ajustată pentru a menține în limite acceptabile performanțele algoritmului de cuplare a PZU, pe baza procedurii comune a tuturor OPEED elaborată în contextul implementării Regulamentului (UE) 2015/1222;
 - 4.3. Numărul maxim de oferte bloc este **100** per participant, din care numărul maxim total al ofertelor bloc interdependente (aflate, de exemplu, în legătură de tip părinte-copil) este **15**. Aceste limite pot fi ajustate pentru menținerea în limite acceptabile a performanțelor algoritmului de cuplare a PZU, pe baza procedurii comune a tuturor OPEED elaborată în contextul implementării Regulamentului (UE) 2015/1222;
 - 4.4. Oferta bloc „părinte” poate avea numai o ofertă bloc „copil”;
 - 4.5. Oferta bloc „copil” poate avea numai o ofertă bloc „părinte”;
 - 4.6. O familie de oferte bloc poate avea maxim trei generații de oferte bloc interdependente, respectiv maxim 3 oferte bloc interdependente.
5. Prețul maxim al scalei de preț este **+3.000 Euro/MWh**, iar prețul minim al scalei de preț este **-500 Euro/MWh**; aceste valori pot fi modificate în urma acordului tuturor burselor de energie electrică și al autorităților de reglementare/prin decizie ACER.

ANEXA 2 – SUCCESIUNEA CRONOLOGICĂ A REPERELOR ORARE

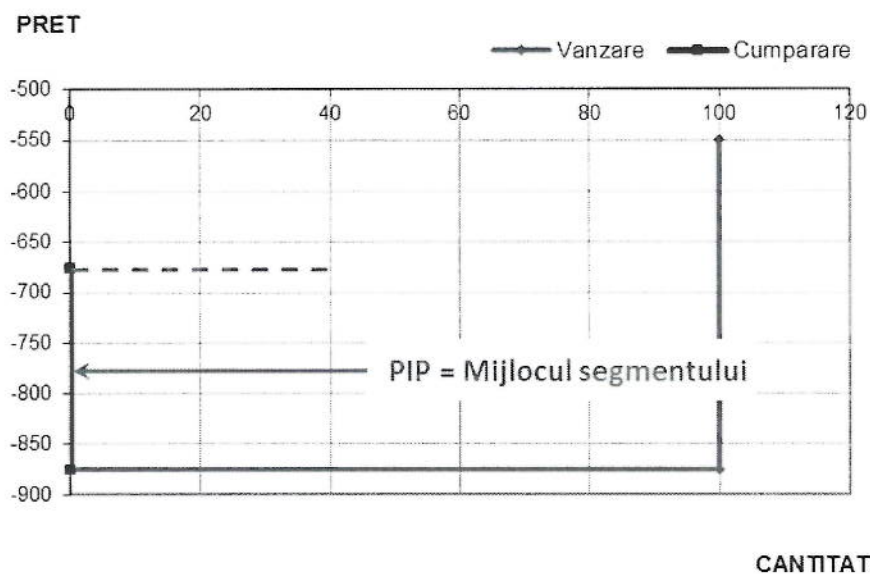
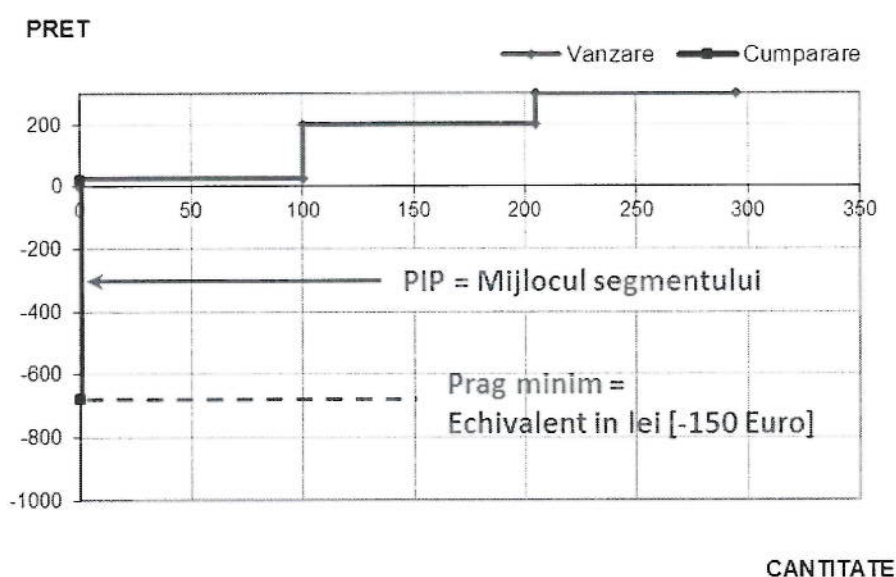
Succesiunea cronologică a acțiunilor normale și termenelor limită de transmitere a comunicărilor în platformă și / sau prin e-mail

Ora [CET]	Cod mesaj	Subiect mesaj
09:30		Publicarea valorilor CZC
09:30	-	Întârziere în publicarea valorilor CZC
10:00	ExC_03b	Risc de Decuplare Timpurie
10:30	ExC_05a	Decuplare Timpurie
11:15	UMM_02	Risc de decuplare parțială pe una sau mai multe interconexiuni
11:30	UMM_03	Una sau mai multe interconexiuni se decuplează
12:00		Ora de închidere a porții de ofertare (Închiderea Registrului ofertelor)
Cât de repede după rularea procesului de cuplare	ExC_01	Atingerea Prețurilor Prag – Redeschiderea Registrului ofertelor
12:25	ExC_03a	Risc de Decuplare parțială
12:45		Transmiterea rezultatelor preliminare ale cuplării pieței
12:45	ExC_04a	Decuplare parțială – Redeschiderea Registrului ofertelor
12:45	ExC_02	Întârziere în publicarea rezultatelor cuplării pieței (*nu se trimite dacă s-au transmis deja ExC_01 sau ExC_04a)
12:57	-	Termen pentru transmiterea rezultatelor finale ale cuplării în regim de funcționare normală
13:05	UMM_01a	Întârziere a publicării rezultatelor finale ale cuplării pieței
13:30	ExC_03b	Întârziere suplimentară a procesului de cuplare a piețelor – Risc de decuplare totală
14:00	ExC_04b	Decuplare Totală

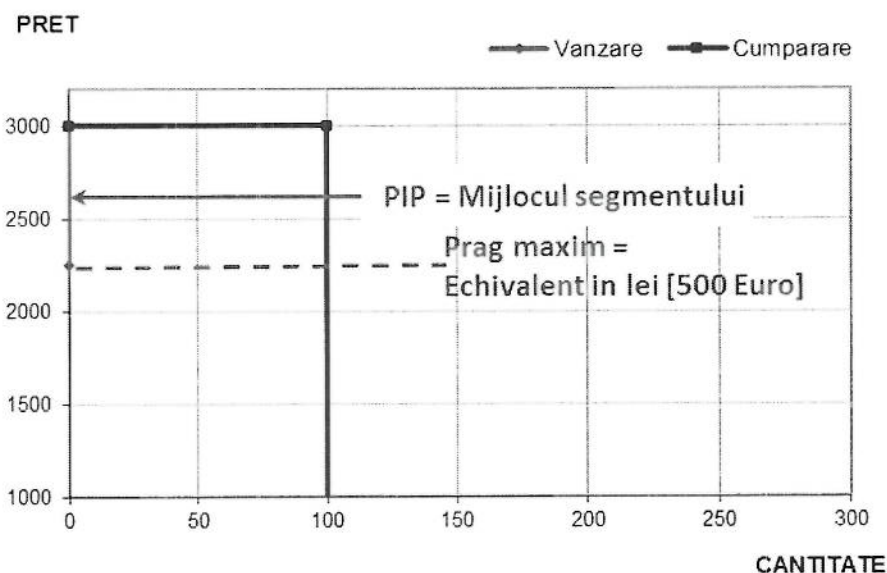
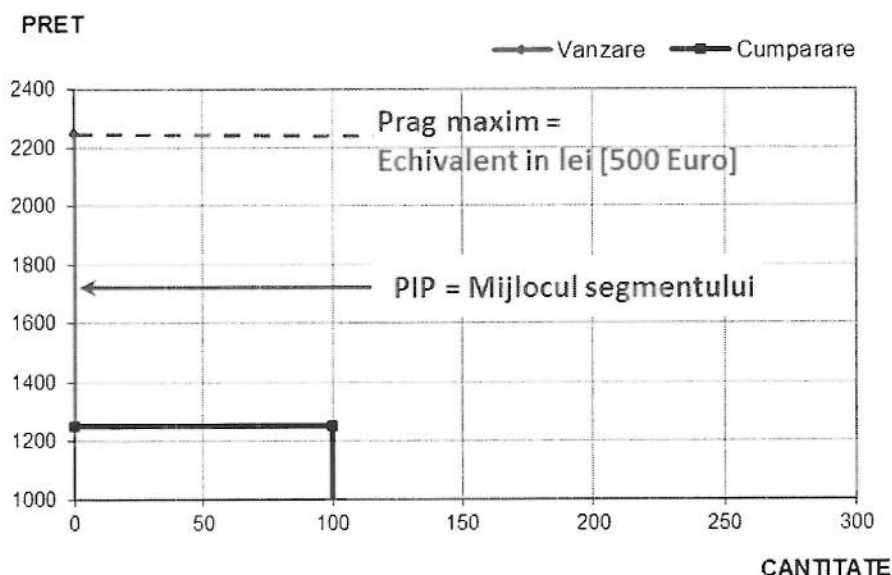
ANEXA 3 – SOLUȚII SPECIALE PENTRU DETERMINAREA PIP

SOLUȚII SPECIALE PENTRU DETERMINAREA PREȚULUI PZU ATÂT ÎN FUNCȚIONARE CUPLATĂ, CÂT ȘI ÎN FUNCȚIONARE DECUPLATĂ

Cazul 1: Dacă nu există oferte de cumpărare, PIP declarat este egal cu media aritmetică între pragul minim al domeniului prețurilor prag și cel mai mic preț al ofertelor de vânzare.

Cazul 2: Dacă nu există oferte de vânzare, PIP declarat este egal cu media aritmetică între pragul maxim al domeniului prețurilor prag și cel mai mare preț al ofertelor de cumpărare.

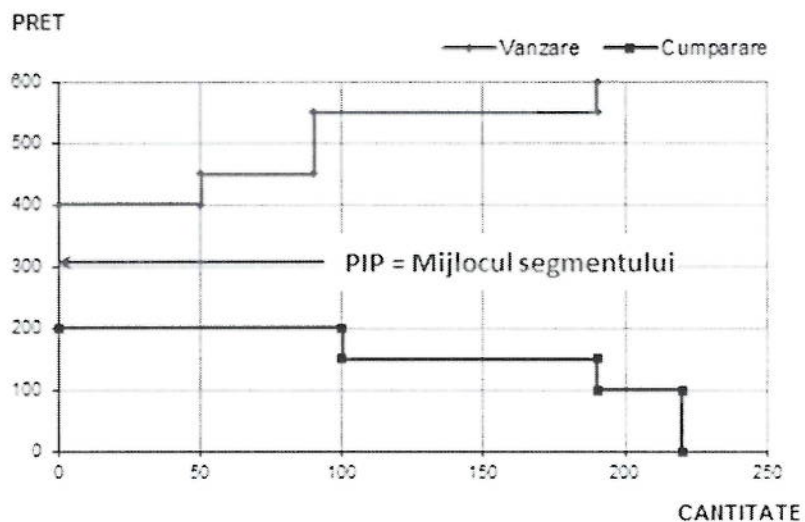

Cazul 3: Dacă nu există oferte de vânzare și nici oferte de cumpărare, PIP declarat este egal cu media aritmetică între pragul maxim și pragul minim al domeniului prețurilor prag.

** Prețul afișat este prețul în Euro rezultat din mecanismul de cuplare dacă se alege opțiunea afișării în Euro, respectiv prețul în lei rezultat prin conversia valutară, dacă se alege opțiunea afișării în lei.*

Cazul 4: Dacă nu există intersecție între curba cererii și curba ofertei, PIP declarat este egal cu media aritmetică între cel mai mare preț al ofertei de cumpărare și cel mai mic preț al ofertei de vânzare.

ANEXA 4 – DREPTURI ȘI RESPONSABILITĂȚI ÎN TRANSMITEREA ȘI VALIDAREA OFERTELOR PE PZU

1. Participantul la PZU are următoarele drepturi

- 1.1. Să transmită oferte de vânzare și/sau oferte de cumpărare de energie electrică pe PZU;
- 1.2. Să declare volume limită orare aplicabile ofertelor proprii (separat pentru vânzare și cumpărare) și să modifice acest volum numai cu notificarea scrisă prealabilă transmisă OPEED;
- 1.3. Să modifice sau să anuleze oferta proprie de energie electrică și să transmită oferta modificată în timpul orelor de transmitere a ofertelor pe PZU conform prevederilor Procedurii;
- 1.4. În cazul în care nu poate accesa sistemul de tranzacționare al PZU, să transmită Oferta proprie de energie în format **.xml** prin e-mail și să solicite OPEED încărcarea acesteia în numele său în sistemul de tranzacționare al PZU, respectând prevederile prezentei proceduri;
- 1.5. În cazul în care nu poate accesa sistemul de tranzacționare al PZU, să solicite OPEED anularea ofertelor în numele lui, respectând prevederile prezentei proceduri;
- 1.6. Să fie informat prin mesajele afișate de sistemul informatic al PZU asupra validării sau invalidării ofertelor sale;
- 1.7. Să fie informat de OPEED asupra oricărei modificări a orei limită de înregistrare a ofertelor pentru ziua de livrare următoare, stabilită la ora **12:00 CET** în cazul funcționării cuplate în condiții normale;
- 1.8. Să primească notificări prin sistemul de tranzacționare prin care să fie informat cu privire la întârzierea generării confirmărilor de tranzacții și punerea acestora la dispoziția participanților;
- 1.9. Să acceseze confirmările de tranzacții pentru fiecare zi de livrare raportată la ore CET prin intermediul sistemului de tranzacționare al PZU;
- 1.10. Să solicite OPEED transmiterea confirmărilor de tranzacții prin canale alternative în situația în care participantul nu poate accesa sistemul de tranzacționare;
- 1.11. În cazul participării agregate, agregatorul este participantul care tranzacționează energia electrică și căruia îi revin integral toate drepturile prevăzute în Convenția de participare la PZU, precum și cele prevăzute în reglementări naționale și/sau ale Uniunii Europene corespunzătoare participării la piața de energie electrică.
- 1.12. Să acceseze Notele de decontare zilnice (în ore CET) și să solicite OPEED transmiterea acestora prin canale alternative de comunicație (e-mail) în situația în care nu poate accesa Sistemul de tranzacționare al PZU.
- 1.13. Să încaseze contravaloarea drepturilor nete de încălzire, prevăzute în Notele de decontare zilnice și să documenteze, lunar, încasarea drepturilor și plata obligațiilor, de regularizare, în valoare egală, reciprocă.
- 1.14. Să transmită către OPEED pentru tranzacțiile de vânzare a energiei electrice înregistrate, în cursul lunii de livrare, resectiv factura pentru „*prestare de servicii*” pentru achiziția de energie electrică (în ore CET), din luna de livrare, la prețuri negative.

2. Participantul la PZU are următoarele responsabilități

- 2.1. Să respecte prevederile prezentei Proceduri privind condițiile și modul de înscriere a ofertelor de energie electrică în sistemul de tranzacționare al PZU;
- 2.2. Să respecte formatul și conținutul cadru al ofertelor de energie pentru PZU conform prevederilor prezentei Proceduri;

- 2.3. Să transmită ofertele de energie pentru PZU doar în intervalele de înregistrare a ofertelor precizate la capitolul 6.3. Secțiunea D);
- 2.4. În situația declanșării licitației secundare, dacă își modifică ofertele existente în sistemul de tranzacționare, să respecte prevederile din secțiunea privind declanșarea licitației secundare;
- 2.5. Să verifice corectitudinea datelor de ofertă din fișierul tip **.xml** înainte de transmiterea acestuia OPEED în vederea înregistrării ofertei în sistemul de tranzacționare de către OPEED în numele participantului la PZU;
- 2.6. Să nu ofereze pentru intervalul 24 al unei zile de livrare dacă pe acest interval nu mai îndeplinește condițiile privind asumarea responsabilității echilibrării;
- 2.7. Să verifice dacă oferta transmisă pentru PZU a fost încărcată în sistemul de tranzacționare;
- 2.8. Să verifice corectitudinea datelor înregistrate în sistemul de tranzacționare al PZU din punct de vedere al cantităților și prețurilor imediat după introducerea ofertei;
- 2.9. Să verifice dacă oferta transmisă pentru PZU a fost validată;
- 2.10. Să refacă oferta pentru PZU și să o retransmită sistemului de tranzacționare dacă aceasta nu a fost validată;
- 2.11. Să contacteze imediat OPEED dacă nu primește o notificare de la acesta despre validarea sau invalidarea ofertei în termen de 15 minute de la transmiterea oficială a ofertei (momentul înscrierii ofertei în sistemul de tranzacționare);
- 2.12. Să anunțe OPEED despre apariția unei situații în care nu pot accesa confirmările de tranzacții;
- 2.13. Să asigure disponibilitățile financiare necesare debitării contului său, deschis la Banca de decontare, la valoarea netă a obligațiilor de plată prevăzută prin Notele de decontare zilnice;
- 2.14. Să verifice periodic înregistrările din fișierul Lista de înregistrări privind acțiunile semnificative desfășurate pe PZU, fișier accesibil în sistemul de tranzacționare;
- 2.15. Să anunțe telefonic în mod operativ OPEED asupra problemelor de conectare la aplicația informatică aferentă PZU și să transmită prin e-mail, în timp util, oferta în format **.xml** în vederea încărcării acesteia în sistemul de tranzacționare de către OPEED în numele său;
- 2.16. Să păstreze în permanență lista actualizată a persoanelor împuternicite în relația cu OPCOM S.A. conform prevederilor *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*;
- 2.17. În cazul participării agregate, agregatorul este participantul care tranzacționează energia electrică și căruia îi revin integral toate obligațiile prevăzute în „Convenție de participare la P.Z.U.”, precum și cele prevăzute în reglementări naționale și/sau ale Uniunii Europene corespunzătoare participării la piața de energie electrică.

3. OPEED are următoarele drepturi

- 3.1. Să invalideze ofertele de energie pentru PZU care nu corespund prevederilor prezentei Proceduri privind valabilitatea licenței, conținutul, formatul și ora de transmitere a ofertei;
- 3.2. Să refuze încărcarea/anularea ofertelor în/din sistemul de tranzacționare la solicitarea Participantului, dacă acesta nu respectă prevederile prezentei Proceduri privind formatul ofertei și ale calității de reprezentant prevăzute prin *Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*;

- 3.3. Să invalideze oferta zilnică de cumpărare la preț pozitiv sau de vânzare la preț negativ în cazul în care valoarea acesteia depășește valoarea garanției de validare/disponibile în conformitate cu *Convenția de participare la Piața pentru Ziua Următoare* și cu *Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare*;
- 3.4. Să invalideze ofertele Participantului dacă acesta se află în situația de a nu îndeplini condițiile pentru asumarea explicită a responsabilității echilibrării;
- 3.5. Să introducă oferte în sistemul de tranzacționare al PZU, la solicitarea participantului și în numele acestuia, doar în situația în care participantul nu poate accesa sistemul de tranzacționare al PZU;
- 3.6. Să întârzie publicarea rezultatelor tranzacțiilor în condițiile stabilite de prezenta procedură;
- 3.7. Să încaseze contravaloarea drepturilor nete de încasare, prevăzute în Notele de decontare zilnice prin transmiterea la banca cont central a instrucțiunilor de debitare directă aferente și să documenteze, lunar, încasarea drepturilor și plata obligațiilor, de regularizare, în valoare egală, reciprocă;
- 3.8. Să transmită către OPEED pentru tranzacțiile de vânzare a energiei electrice înregistrate, în cursul lunii de livrare, respectiv factura pentru „*prestare de servicii*” pentru achiziția de energie electrică (în ore CET), din luna de livrare, la prețuri negative;
- 3.9. Să solicite executarea scrisorii de garanție bancară în situația în care participantul la PZU nu a asigurat disponibilitățile financiare necesare debitării contului său deschis la banca de decontare.

4. OPEED are următoarele responsabilități

- 4.1. Să valideze/invalideze ofertele de energie transmise de Participanții la PZU conform prevederilor prezentei Proceduri;
- 4.2. Să informeze participantul despre validarea sau invalidarea motivată a unei oferte prin mesaje operative lansate de sistemul informatic al PZU;
- 4.3. Să pună la dispoziția participantului confirmările de tranzacție pentru fiecare zi de livrare raportată la ore CET;
- 4.4. Să notifice participantul asupra întârzierii publicării rezultatelor cuplării față de programul de publicare a acestora;
- 4.5. Să transmită prin canale alternative de comunicație confirmările de tranzacție participantului care a solicitat aceasta în condițiile prevăzute de prezenta procedură;
- 4.6. Să informeze participantul cu privire la redeschiderea registrului ofertelor în cazul declanșării licitației secundare, precizând acțiunile ce trebuie întreprinse în această situație specifică;
- 4.7. Să informeze participantul cu privire la apariția unei situații de decuplare, precizând acțiunile ce trebuie întreprinse în această situație specifică;
- 4.8. Să achite, integral, contravaloarea drepturilor nete de încasare prevăzute în Notele de decontare zilnice prin ordinele de plată emise pentru creditarea contului bancar deschis de către Participantul la PZU la o bancă comercială din România;
- 4.9. Să redeschidă registrul ofertelor în condițiile apariției unei situații de decuplare conform secțiunii privind *procedura de ultimă instanță*;
- 4.10. Să pună la dispoziția Participanților la PZU prezenta Procedură și să-i informeze asupra modificărilor efectuate ulterior în cadrul acestei Proceduri.

